ALYTAUS
JURGIO KUNČINO
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

ALYTAUS JURGIO KUNČINO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2018 M. VEIKLOS ATASKAITA

2019 m., Alytus

Turinys

BENDROJI DALIS 3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS 4
II. DOKUMENTŲ FONDAI 5
III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA 13
IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS 27
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA 30
VI. METODINĖ VEIKLA 35
VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. 36
VIII. PERSONALAS 37
IX. MATERIALINĖ BAZĖ 38
X. FINANSAVIMAS 39
IŠVADOS 39

BENDROJI DALIS

2018 m. J. Kunčino viešoji biblioteka dirbo vadovaudamasi 2018–2020 metų strateginiu bibliotekos planu bei veiklos programa. Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos veiklos programos tikslas – užtikrinti palankias sąlygas Alytaus miesto bendruomenės bibliotekiniam ir informaciniam aptarnavimui organizuoti. Siekiant įgyvendinti šį tikslą buvo numatyti trys pagrindiniai uždaviniai, orientuoti į veiklos tobulinimą, palankios aplinkos darbui kūrimą, personalo ugdymą:

1. Užtikrinti informacijos ir komunikacijos galimybių plėtrą.
2. Užtikrinti sąlygas bibliotekos personalui kvalifikuotai ir kokybiškai atlikti savo pareigas.
3. Užtikrinti tinkamas darbo sąlygas bibliotekos lankytojams ir personalui.

Minėtiems uždaviniams įgyvendinti buvo numatyti jų vertinimo kriterijų rodikliai. Pagrindinius rodiklius pavyko pasiekti:

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Planas	Rezultatas
1	Lankytojų skaičius	130 000	132330
2	Viešųjų renginių skaičius	120	247
3	Įvykdytų projektų skaičius	5	5

Lyginant su 2017 metais, ataskaitinių metų veiklos rodikliai kinta nedaug. Registruotų vartotojų skaičius sumažėjo 1,6 %, lankytojų –2,5 %, 0,3 % – išduotų leidinių skaičius, o renginių skaičius padidėjo 15 %. Nors dalis pagrindinių rodiklių nežymiai sumažėjo, tačiau, įvertinus nuolatinį gyventojų mažėjimą mieste, rezultatus vertiname kaip gan stabilius.

Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojasi virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiarėja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge, bet ir informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, facebook socialiniame tinkle, aktyvėja išankstinis paklausių knygų rezervavimas internetu. Tęsiami vartotojų mokymai, konsultacijos įvairiais IT klausimais bei individualūs kompiuterinio ir internetinio raštingumo mokymai vyresniems miesto gyventojams. Tęsiamas ir kraštotyros kortelių katalogo senųjų įrašų skaitmeninimas.

Visi bibliotekos padaliniai, kaip ir visa Lietuva, minėjo Lietuvos valstybės atkūrimo 100-tį. Svarbiausi šiam įvykiui skirti renginiai – Tarptautinis ekslibrisų konkursas ir paroda „EX LIBRIS. 100 mūsų laisvės vizijų“ bei laisvės dainų vakaras su Veronika Povilioniene bei Vytautu V. Landsbergiu. Buvo rengiamos diskusijos, knygų pristatymai, parodos, netradicinės išmaniosios pamokos, protmūšiai. Bibliotekos jaunimo erdvės langus bei Vidzgirio filialo knygų lentynas puošė jauniausių skaitytojų piešti Lietuvos kontūrai. Skaitytojų aptarnavo skyriaus abonemente atsirado ir išties buvo paklausi skaitomiausių knygų, skirtų atkurtos Lietuvos šimtmečiui, lentyna.

Bibliotekoje surengti ir sėkmingai įvyko aštuntieji trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“, skirti Jurgio Kunčino atminimui. Šįkart tai jau buvo tarptautinio formato literatūrinis festivalis, kuriame be profesionaliausių lietuvių autorių dalyvavo Ukrainos, Čekijos, Latvijos prozininkai. Džiaugiamės, kad į jį sutiko atvykti ir Europos mastu plačiai žinomas radijo dramaturgas, poetas ir eseistas Igor Pomerantsev.

Ataskaitiniai metai praėjo sklandžiai, visi planuoti darbai įvykdyti, buvo gausu renginių, kurie plačiai nušviesti žiniasklaidoje, miesto gyventojai teigiamai vertina tiek bibliotekos paslaugas tiek ir aptarnavimo kokybę. Bibliotekos direktorė Giedrė Bulgakovienė Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus bibliotekos surengtame Vilniaus regiono bibliotekininkų konkurse pripažinta geriausia regione metų bibliotekos vadove (Graikinio riešuto nominacija), Kultūros ministerijos padėkos raštai taip pat įteikti dar dviems bibliotekos darbuotojoms.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

2018 m. J. Kunčino VB sistemos bibliotekų skaičius nepasikeitė. Veikia 4 bibliotekos:
viešoji biblioteka;
3 miesto filialai:
Informacijos ir laisvalaikio centras,
Vidzgirio filialas,
Pirmojo Alytaus filialas.

1. 2. Tinklo pokyčiai

Miesto bibliotekų tinklas jau gerą dešimtmetį nesikeičia. Centrinė biblioteka jau 12 metų įsikūrusi miesto centre, dalijasi vienu pastatu su Alytaus kolegija. VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius įsikūręs gyvenamojo namo priestate, mokyklų apsuptyje Vidzgirio mikrorajone. Miesto filialai išsidėstę atskiruose miesto mikrorajonuose. Nuotoliai tarp bibliotekų nėra labai dideli. Tinklo išdėstymas yra gan optimalus, tik Putinų mikrorajone nėra miesto bibliotekos – tačiau šio mikrorajono gyventojai gali naudotis šalia įsikūrusios Alytaus rajono viešosios bibliotekos paslaugomis.

1. 3. Nestacionarus aptarnavimas

Išdavimo punktų biblioteka neturi. Neįgaliesiems knygas į namus pristato Informacijos ir laisvalaikio centro bibliotekininkė bei socialiniai darbuotojai (žr. Neįgalių žmonių aptarnavimas).

1.4. Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas

2018 m. visuose bibliotekos padaliniuose užregistruota 440 neįgalių miesto gyventojų, t. y. 5,4 % visų skaitytojų. Iš 5 bibliotekos aptarnavimo taškų 3 turi prieigą lankytojams su judėjimo negalia.

Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas, kaip ir ankstesniais metais, sutelktas specializuotame bibliotekos padalinyje – Informacijos ir laisvalaikio centre. Ši biblioteka dalijasi patalpomis ir bendradarbiauja su miesto neįgaliųjų ir pagyvenusių žmonių organizacijomis: Lietuvos neįgaliųjų draugijos, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių, Lietuvos kurčiųjų draugijos Alytaus skyriais, Bendruomenės užimtumo dienos centru, Pagyvenusių žmonių asociacija. Visas šias organizacijas vienija Viešoji įstaiga Alytaus neįgaliųjų užimtumo centras. Bibliotekos darbo laikas suderintas su minėtų organizacijų darbo laiku. Joje prenumeruojami ir atitinkami leidiniai: „Akiratis“ – laikraštis kurtiesiems, „Bičiulystė“, „Bičiulis“ – neįgaliesiems, „Diabetas“, „Mūsų žodis“ – žurnalas akliesiems ir silpnaregiams, „Viltis“ – sutrikusio intelekto žmonėms ir pan.

Per metus šiame padalinyje registruota 546 (2017 m. – 556) vartotojai, apsilankė 6499 (2017 m. – 6574) lankytojai, jiems išduota 20589 (2017 m. – 20482) dokumentai.

Informacijos ir laisvalaikio centras tradiciškai aptarnauja Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narius garsinėmis knygomis. Bibliotekos paslaugomis naudojasi 40 skaitytojų su regėjimo negalia, t. y 10 skaitytojų daugiau nei pernai. Per metus šiems vartotojams išduotos 908 garsinės knygos bei 19 knygų Brailio raštu.

Kaip ir ankstesniais metais neįgalieji ir pagyvenusieji žmonės aptarnaujami jų namuose. 2018 m. tokiu būdu aptarnauta 20 neįgalių ir pagyvenusių žmonių. Pas juos lankytasi 55 kartus, nunešta 966 leidiniai, tarp jų 454 garsinės knygos (CD) ir 19 knygų Brailio raštu.

Biblioteka prisideda prie neįgaliųjų organizacijų renginių. Buvo kartu surengtas Tarptautinės „Baltosios lazdelės“ dienos minėjimas Panemunės progimnazijoje „Akimis neregimas

pasaulis“. Mokiniai renginio metu galėjo pamatyti ir išbandyti priemones, kurias aklieji naudoja kasdien - garsines bei Brailio raštu spausdintas knygas.

Su neįgaliaisiais dirba ir kiti bibliotekos padaliniai. Vidzgirio filialas jau kelerius metus aktyviai bendradarbiauja su Alytaus socialinių paslaugų centro Neįgaliųjų dienos centro, teikiančio paslaugas žmonėms su protine negalia lankytojais. Kartu jie rengia parodas, skaitymus, organizuoja kitus renginius, vykdomi trišaliai projektai suvienijantys neįgaliuosius, mokymo ar ugdymo įstaigas ir bibliotekas bendrai veiklai. Vaikų ir jaunimo skyrius tęsė bendradarbiavimą su Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centru. Šiame centre per metus lankytasi 6 kartus, kur pravesti „Gerumo rytmečiai“ – puiki terapija senyviems, paliegusiems žmonėms. 1 kartą skyriaus darbuotojai lankėsi Veisiejų socialinės globos namuose, kur skaitė Jurgio Kunčino kūrybos ištraukas, kitų poetų eiles.

1. 5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai

Bibliotekų sistemoje yra 36 etatai, iš jų:
26 profesionalūs bibliotekininkai;
5 kvalifikuoti specialistai;
5 etatai techninių darbuotojų.
Viešojoje bibliotekoje – 31,25 etato, dirba 22 bibliotekininkai;
Trijuose miesto filialuose yra 4,75 etato, dirba 4 bibliotekininkai.
Ataskaitiniais metais pokyčių struktūroje neįvyko.

II. DOKUMENTŲ FONDAI

2.1. Fondo formavimas

Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka komplektuoja dokumentų fondus, atsižvelgdama į Alytaus miesto istorines tradicijas bei plėtrą, gyventojų informacinius poreikius, naują leidyklų asortimentą ir į dokumentų įsigijimui skirtas lėšas.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta tik 2018 metų kovo 7 dieną, o lėšos bibliotekos sąskaitą pasiekė dar vėliau. Nauji leidiniai, pirkti už valstybės biudžeto lėšas, skaitytojus aptarnaujančius bibliotekos padalinius pasiekė 2018 metų balandžio 3 dieną. Savivaldybės skirtų lėšų pakanka tik periodikos prenumeratai, dėl valstybės biudžeto lėšų vėlyvo gavimo daugiau nei tris mėnesius bibliotekos skaitytojai negavo naujų knygų.

Nauji leidiniai bibliotekai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, įsigyti neskelbiamos apklausos būdu. Didžioji dalis dokumentų pirkta iš leidėjų ar autorių, apeinant tarpininkų antkainius už paslaugas, naudojantis akcijomis, derantis dėl nuolaidų. Viso dokumentai pirkti iš 39 tiekėjų: pratęstas bendradarbiavimas su 15 pagrindinių leidėjų, pirkimai vykdyti ir su 24 naujais tiekėjais, kurių 8 - juridiniai asmenys, 16 – fiziniai asmenys.

Komplektavimo prasme 2018 metai buvo prastesni nei ankstesni metai. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtas 2015,00 Eur arba 4,80 proc. didesnis finansavimas nepadarė teigiamos įtakos įsigyjamų dokumentų skaičiui, nes leidiniai brango visus metus. Iš valstybės biudžeto lėšų įsigyta 191 fiz. vnt. arba 3,63 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Alytaus miesto savivaldybė naujų dokumentų įsigijimui skyrė 126,57 Eur arba 1,03 proc. mažiau nei ankstesniais metais, dėl to iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 25 fiz. vnt. arba 0,94 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Sumažėjo dokumentų, gaunamų iš kitų šaltinių. Iš visų šaltinių gauta 572 fiz. vnt. arba 6,27 proc. ir 124 pav. arba 6,77 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Dėl to sumažėjo naujai gautų dokumentų procentas bibliotekos fonde.

Fondo apimtis sumažėjo 180 fiz. vnt. arba 0,12 proc., nes filialuose nurašyta žymiai daugiau dokumentų nei gauta.

Aprūpinimo dokumentais kai kurių rodiklių pagerėjimui didesnę įtaką turėjo nesiliaujantis Alytaus miesto gyventojų skaičiaus mažėjimas ir su juo susijęs registruotų bibliotekos vartotojų skaičiaus mažėjimas.

2.2. Fondo būklė

2018 metais Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos sistemos dokumentų fondą, kaip ir ankstesniais metais, sudarė: trijų viešosios bibliotekos skyrių (Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros centro, Vaikų ir jaunimo literatūros) fondai; trijų miesto filialų (Pirmojo Alytaus, Informacijos ir laisvalaikio centro, Vidzgirio) fondai.

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos fondo apimties kitimas 2015–2018 metais

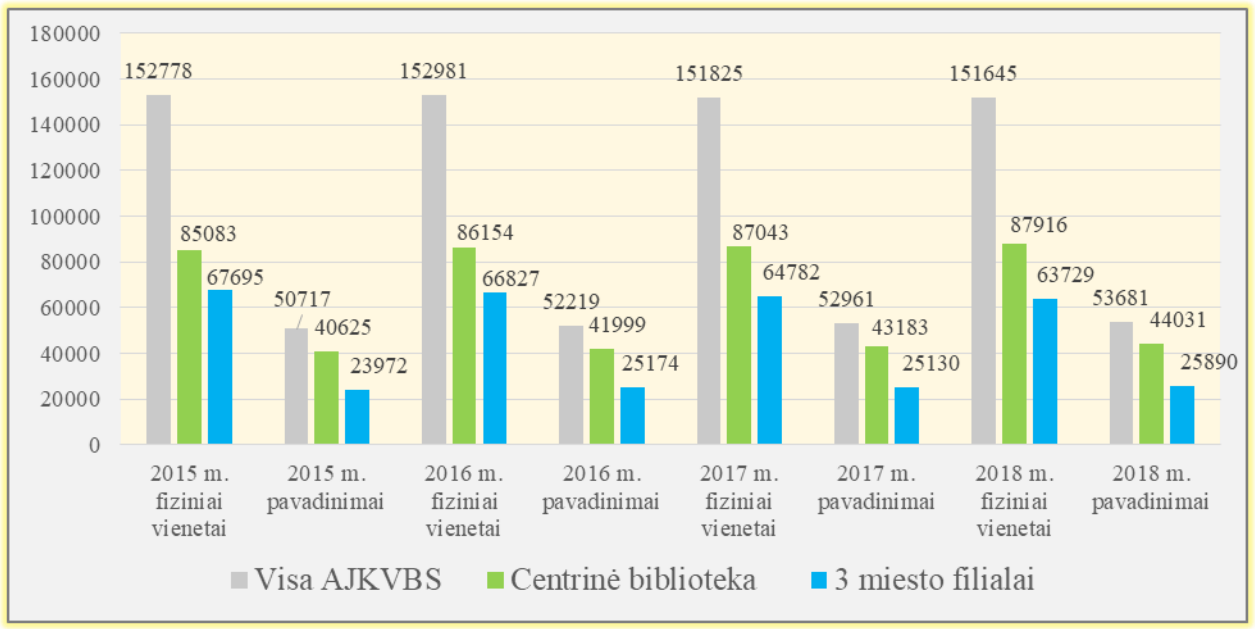

Fondo būklė 2018 m. gruodžio 31 d.

	Fondo dydis				Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%	Pav.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	151645	100,00	53681	100	93942	61,95	53966	35,59	3737	2,46
VB	87916	57,97	44031	82,02	50269	57,18	35325	40,18	2322	2,64
3 MF	63729	42,03	25890	48,23	43673	68,53	18641	29,25	1415	2,22
Vid. 1 fil.	21243	11,69	12385	23,07	14558	68,53	6213	29,25	472	2,22

2018 m. visos J. Kunčino VB sistemos fondo dydis – 151645 fiz. vnt. 53681 pav. dokumentų, tame skaičiuje: 93942 fiz. vnt. – grožinės literatūros, 53966 fiz. vnt. – šakinės literatūros ir 3737 fiz. vnt. – periodinių leidinių.

Fondo apimtis 2018 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 180 fiz. vnt. arba 0,12 proc., bet padidėjo 720 pav. arba 1,36 proc.: centrinėje bibliotekoje fondas padidėjo 873 fiz. vnt. arba 1 proc. ir 848 pav. arba 1,96 proc.; trijų miesto filialų fondas sumažėjo 1053 fiz. vnt. arba 1,63 proc., bet padidėjo 730 pav. arba 3,02 proc. Iš trijų miesto filialų Vidzgirio filialo fondas yra gausiausias, jame sukaupta 25509 fiz. vnt. 14686 pav. dokumentų.

Grožinės literatūros dokumentų fondo apimtis 2018 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 49 fiz. vnt. arba 0,05 proc. dokumentų: centrinėje bibliotekoje padidėjo 899 fiz.

vnt. arba 1,82 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose grožinės literatūros dokumentų fondas sumažėjo 948 fiz. vnt. arba 2,12 proc. dokumentų.

Šakinės literatūros dokumentų fondo apimtis 2018 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 211 fiz. vnt. arba 0,39 proc.: centrinėje bibliotekoje sumažėjo 86 fiz. vnt. arba 0,24 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose sumažėjo 125 fiz. vnt. arba 0,67 proc. dokumentų.

Periodinių leidinių fondas per 2018 metus padidėjo 80 fiz. vnt. arba 2,19 proc.: centrinėje bibliotekoje padidėjo 60 fiz. vnt. arba 2,65 proc.; trijuose miesto filialuose padidėjo 20 fiz. vnt. arba 1,43 proc.

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos fondo kaita 2018 m.

Fondo kaita	Fiziniai vienetai	Pavadinimai	Suma (Eur)
2017-12-31	151825	52961	**583341,44**
2018 m. gauta	8558	1707	**47959,89**
2018 m. nurašyta	8738	987	**10345,38**
2018 m. fondo prieauglis	-180 (-0,12 proc.)	+720 (+1,36 proc.)	**+37614,51 (+6,45 proc.)**
2018-12-31	**151645**	**53681**	**620955,95**
J. Kunčino VB fondas 2017-12-31			
Centrinė biblioteka:	87043	43183	**336141,15**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	50304	39291	**221048,10**
Informacijos ir kraštotyros centras	2577	1863	**6098,04**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	34162	23115	**108995,01**
3 miesto filialai:	64782	25130	**247200,29**
Pirmojo Alytaus filialas	16415	9590	**81513,60**
Informacijos ir laisvalaikio centras	21898	12748	**68397,96**
Vidzgirio filialas	26469	14942	**97288,73**
VISO:	**151825**	**52961**	**583341,44**
J. Kunčino VB skyriai ir filialai gavo 2018 m.			
Centrinė biblioteka:	4673	1692	**26143,94**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	2802	1552	**16567,93**
Informacijos ir kraštotyros centras	105	98	**622,54**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	1766	1101	**8953,47**
3 miesto filialai:	3885	1058	**21815,95**
Pirmojo Alytaus filialas	1345	997	**7888,81**
Informacijos ir laisvalaikio centras	935	684	**5803,78**
Vidzgirio filialas	1605	1034	**8123,36**
VISO:	**8558**	**1707**	**47959,89**
J. Kunčino VB skyriai ir filialai nurašė 2018 m.			
Centrinė biblioteka:	3800	844	**3027,40**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	2005	976	**1939,55**
Informacijos ir kraštotyros centras	0	0	**0,00**
Vaikų ir jaunimo literatūros	1795	690	**1087,85**

skyrius			
3 miesto filialai:	4938	298	**7317,98**
Pirmojo Alytaus filialas	1476	1009	**3056,93**
Informacijos ir laisvalaikio centras	897	541	**537,63**
Vidzgirio filialas	2565	1290	**3723,42**
VISO:	**8738**	**987**	**10345,38**
J. Kunčino VB fondas 2018-12-31			
Centrinė biblioteka:	87916	44031	**359257,69**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	51101	39867	**235676,48**
Informacijos ir kraštotyros centras	2682	1961	**6720,58**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	34133	23526	**116860,63**
3 miesto filialai:	63729	25890	**261698,26**
Pirmojo Alytaus filialas	16284	9578	**86345,48**
Informacijos ir laisvalaikio centras	21936	12891	**73664,11**
Vidzgirio filialas	25509	14686	**101688,67**
VISO:	**151645**	**53681**	**620955,95**

2.3. Dokumentų gavimas

Bibliotekos padaliniai	**Iš viso**		**Grožinė literatūra**		**Šakinė literatūra**	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
J. Kunčino VBS	8558	1707	3778	783	2112	810
VB	4673	1692	1980	783	1217	808
3 MF	3885	1058	1798	661	895	307
Vidutiniškai 1 filialas	1295	905	599	576	299	290

2018 metais J. Kunčino VB sistemos fondai papildyti 8558 fiz. vnt. 1707 pav. dokumentų, tai yra 572 fiz. vint. arba 6,27 proc. ir 124 pav. arba 6,77 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 4673 fiz. vnt. 1692 pav. dokumentų, tai yra 254 fiz. vnt. arba 5,16 proc. ir 107 pav. arba 5,95 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 3885 fiz. vnt. 1058 pav. dokumentų, tai yra 318 fiz. vnt. arba 7,57 proc. ir 96 pav. arba 8,32 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Vienam filialui vidutiniškai skirta po 1295 fiz. vnt. 905 pav. dokumentų, tai yra 106 fiz. vnt. arba 7,57 proc. ir 65 pav. arba 6,70 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 54,60 proc. fiz. vnt. ir 99,12 proc. naujų pavadinimų dokumentų, trims miesto filialams skirta 45,40 proc. fiz. vnt. ir 61,98 proc. naujų pavadinimų dokumentų.

2018 metais iš naujai gautų dokumentų 44,15 proc. sudarė grožinės literatūros dokumentai: centrinėje bibliotekoje – 42,37 proc., miesto filialuose – 46,28 proc. Centrinė biblioteka gavo 52,41 proc. visų per metus gautų grožinės literatūros dokumentų, filialams teko 47,59 proc. 2018 metais visoje sistemoje gauta 3778 fizi. vnt. 783 pav. grožinės literatūros dokumentų, tai yra 675 fiz. vnt. arba 15,16 proc. ir 137 pav. arba 14,89 proc. grožinės literatūros dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 1980 fiz. vnt. 783 pav. grožinės literatūros dokumentų, tai yra 268 fiz. vnt. arba 11,92 proc. ir 129 pav. arba 14,14 proc. grožinės literatūros dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 1798 fiz. vnt. 661 pav. grožinės literatūros dokumentų, tai yra 407 fiz. vint. arba 18,46 proc. ir 123 pav. arba 15,69 proc. grožinės literatūros dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Vienas filialas vidutiniškais gavo po 599 fiz. vnt. 576 pav. grožinės literatūros dokumentų, tai yra 136 fiz. vnt. arba

18,50 proc. ir 104 pav. arba 15,29 proc. grožinės literatūros dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

2018 metais iš naujai gautų dokumentų 24,67 proc. sudarė šakinės literatūros dokumentai: centrinėje bibliotekoje 26,04 proc., miesto filialuose – 23,04 proc. Centrinė biblioteka gavo 57,62 proc. visų per metus įsigytų šakinės literatūros dokumentų, filialams teko 42,38 proc. 2018 metais visoje sistemoje gauta 2112 fiz. vnt. 810 pav. šakinės literatūros dokumentų, tai yra 84 fiz. vnt. arba 4,14 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais, o pavadinimų skaičius išliko toks pats. Centrinė biblioteka gavo 1217 fiz. vnt. 808 pav. šakinės literatūros dokumentų, tai yra 17 fiz. vnt. arba 1,38 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais ir 5 pav. arba 0,62 proc. šakinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 895 fiz. vnt. 307 pav. šakinės literatūros dokumentų, tai yra gauta 101 fiz. vnt. arba 12,72 proc. šakinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais, o bendras pavadinimų skaičius išliko toks pats. Vienam miesto filialui vidutiniškai skirta po 299 fiz. vnt. 290 pav. šakinės literatūros dokumentų, tai yra 34 fiz. vnt. arba 12,83 proc. ir 38 pav. arba 15,08 proc. šakinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Per metus gauta periodinių leidinių

Spausdinti periodiniai leidiniai prenumeruojami už Alytaus miesto savivaldybės skirtas lėšas per: AB „Lietuvos paštas“, UAB „Apskaitos ir audito žinios“, UAB „DELFI“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Teisės aktų žinios“, UAB „Teisidas“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Žmogaus studijų centras“.

Bibliotekos padaliniai	**Periodiniai leidiniai**						**Išleistos lėšos (Eur)**
	Fiziniai vienetai			Pavadinimai			
	Viso	Laikraščių	Žurnalų	Viso	Laikraščių	Žurnalų	
J. Kunčino VBS	2668	51	2617	114	21	93	10051,01
VB	1476	29	1447	101	18	83	6028,13
3 MF	1192	22	1170	63	12	51	4022,88
Vid. 1 fil.	397	7	390	39	7	32	1340,96

2018 metais spausdintos periodikos prenumeratai išleista 10051,01 Eur, tai yra 1567,33 Eur arba 13,49 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Šis lėšų sumažinimas turėjo neigiamos įtakos prenumeruojamų periodinių leidinių fizinių vienetų filialuose skaičiui. Visoje sistemoje gauta 2668 fiz. vnt. 114 pav. periodinių leidinių, tai yra 19 fiz. vnt. arba 0,72 proc. ir 13 pav. arba 12,87 proc. periodinių leidinių daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 1476 fiz. vnt. 101 pav. periodinius leidinius, tai yra 31 fiz. vnt. arba 2,15 proc. ir 17 pav. arba 20,23 proc. periodinių leidinių daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 1192 fiz. vnt. 63 pav. periodinius leidinius, tai yra 12 fiz. vnt. arba 1 proc. periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais, o pavadinimų skaičius išliko nepakitęs. Vienam filialui vidutiniškai teko po 397 fiz. vnt. 39 pav. periodinių leidinių, tai yra 4 fiz. vnt. arba 1 proc. periodinių leidinių mažiau ir 1 pav. arba 2,63 proc. periodikos pavadinimų daugiau nei ankstesniais metais.

2018 metais J. Kunčino VB vartotojai galėjo nemokamai naudotis 11 Kultūros ministerijos apmokėtų duomenų bazių, tokių kaip: UAB „Lexnet“ priklausančia lietuviška teisine duomenų baze *Infolex* (prieigos teisė 5 darbo vietoms), MB „Vyturio leidykla“ priklausančia lietuvių autorių ir knygų lietuvių kalba mokyklinio amžiaus vaikams duomenų baze *Vyturys*; užsienio licencijuotų duomenų bazių anglų kalba ištekliais: *EBSCO Publishing* – 8 duomenų bazių paketas; *Naxos Music Library* – 1 duomenų bazė. Bibliotekos vartotojai nemokamai naudojosi ir Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai priklausančia *Lietuvos periodinės spaudos bibliografine straipsnių baze*. Kelis mėnesius bibliotekos lankytojams buvo suteikta galimybė nemokamai naudotis virtualiu JAV ambasados informaciniu terminalu *Pažink Ameriką.*

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

J. Kunčino VBS – 5,64 proc.;
VB – 5,32 proc.;
3 MF – 6,10 proc.

2018 metais sumažėjo naujų dokumentų fonde procentas, per metus nuo 6,01 jis krito iki 5,64: centrinėje bibliotekoje – nuo 5,66 sumažėjo iki 5,32; filialuose – nuo 6,49 sumažėjo iki 6,10. Tokiais tempais papildant fondą naujais dokumentais galima tikėtis, jog didžioji fondo dalis bus atnaujinta per 17,7 metų. Fondo atnaujinimo rodikliai suprastėjo, didėja atsilikimas nuo IFLA/UNESCO gairių, kuriose rekomenduojama viešųjų bibliotekų fondus atnaujinti per 10 metų.

Dokumentų gavimas pagal finansavimo šaltinius

	Bibliotekos padaliniai							
Finansavimo šaltiniai	**J. Kunčino VBS**		**VB**		**3 MF**		**Vidutiniškai 1 filialas**	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
LR kultūros ministerija	5074	59,29	2529	54,12	2545	65,51	848	65,51
Alytaus m. savivaldybė	2644	30,89	1464	31,33	1180	30,37	393	30,37
Kiti šaltiniai	840	9,82	680	14,55	160	4,12	54	4,12
Viso	8558	100,0	4673	100,0	3885	100,0	1295	100,0

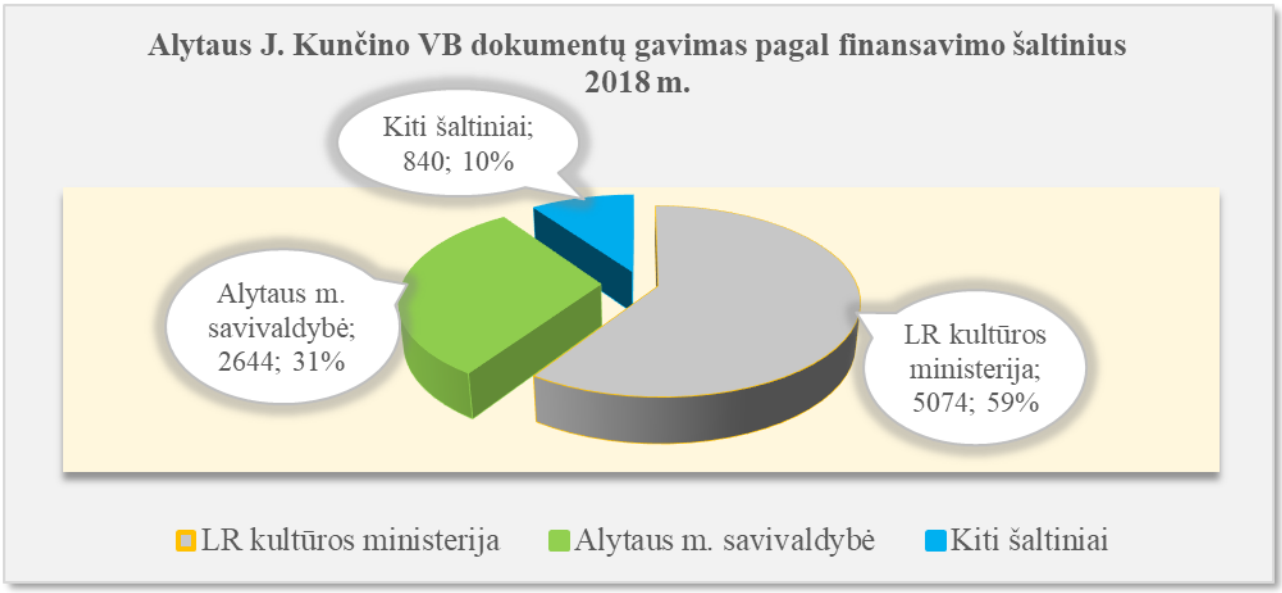

2018 metais iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų nupirkta 5074 fiz. vnt. arba 59,29 proc. naujų dokumentų, tai yra 191 fiz. vnt. arba 3,63 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 2644 fiz. vnt. arba 30,89 proc. naujų dokumentų, tai yra 25 fiziniais vienetais arba 0,94 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Iš kitų šaltinių įsigyta 840 fiz. vnt. arba 9,82 proc. naujų dokumentų, tai yra 356 fiz. vnt. arba 29,77 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais

2.4. Dokumentų nurašymas

Padaliniai	2018 m. nurašyta		Susidėvėję, sugadinti		Nepaklausūs, neaktualūs, dubletai		Vartotojų prarasti		Kitos priežastys	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	8738	987	5334	61,0	3137	35,9	216	2,5	51	0,6
VB	3800	844	1745	45,9	1965	51,7	43	1,2	47	1,2
3 MF	4938	298	3589	72,7	1172	23,7	173	3,5	4	0,1
Vid. 1 fil.	1646	947	1196	72,7	391	23,7	58	3,5	1	0,1

2018 metais nurašyta 8738 fiz. vnt. 987 pav. dokumentų, tai yra 1548 fiz. vnt. arba 15,05 proc. ir 102 pav. arba 9,37 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinėje bibliotekoje nurašyta 3800 fiz. vnt. 844 pav. dokumentų, tai yra 238 fiz. vnt. arba 5,89 proc. dokumentų mažiau ir 229 pav. arba 37,24 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trijuose miesto filialuose nurašyta 4938 fiz. vnt. 298 pav. dokumentai, tai yra 1310 fiz. vnt. arba 20,97 proc. dokumentų ir 323 pav. arba 52,01 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Viename filiale vidutiniškai nurašyta po 1646 fiz. vnt. 947 pav. dokumentų, tai yra 437 fiz. vnt. arba 20,98 proc. ir 337 pav. arba 26,25 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

Didžiąją dalį nurašomų dokumentų – net 5334 fiz. vnt. arba 61,0 proc. – sudaro susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai, mažesnę nurašomų dokumentų dalį – 3137 fiz. vnt. arba 35,9 proc. – sudaro praradę aktualumą dokumentai. Vartotojai prarado 216 fiz. vnt. arba 2,5 proc. nurašomų dokumentų. Visi dėl kitų priežasčių nurašyti dokumentai – 51 fiz. vnt. arba 0,6 proc. – yra dingę iš atvirų fondų.

2.5. Aprūpinimas dokumentais

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Fiziniai vnt.
1.	Vienam gyventojui tenka dokumentų	3,01
2.	Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų	0,17
3.	Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,016
4.	Vienam gyventojui tenka elektroninių dokumentų	0,006
5.	Vienam vartotojui tenka dokumentų	18,71
6.	Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų	1,06
7.	Vienam vartotojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,101
8.	Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų	0,037

2018 metais Alytaus mieste gyveno 50421 gyventojas, tai yra 1140 gyventojų arba 2,21 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Gyventojų skaičiaus sumažėjimas turėjo teigiamos įtakos kai kuriems aprūpinimo dokumentais rodikliams. Per metus padidėjo vienam gyventojui tenkančių dokumentų skaičius, išaugęs nuo 2,94 iki 3,01 arba 3,40 proc. Taip pat nuo 0,015 iki 0,016 arba 6,67 proc. išaugo vienam gyventojui tenkančių garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius. Vienam gyventojui tenkančių elektroninių dokumentų skaičius išliko nepakitęs. Vienam gyventojui tenkančių naujai gautų dokumentų skaičius nuo 0,18 sumažėjo iki 0,17 arba 5,56 proc.

Vartotojų skaičiaus sumažėjimas 2018 metais minimaliai pagerino kai kuriuos vartotojų aprūpinimo dokumentais rodiklius: vienam vartotojui tenkančių dokumentų skaičius nuo 18,45 išaugo iki 18,71 arba 1,41 proc.; vienam vartotojui tenkančių garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius nuo 0,096 išaugo iki 0,101 arba 5,21 proc.; vienam vartotojui tenkančių elektroninių dokumentų skaičius nuo 0,036 išaugo iki 0,037 arba 2,78 proc. Sumažėjęs finansavimas iš savivaldybės biudžeto ir paklausių naujų leidinių pabrangimas turėjo neigiamos įtakos vienam vartotojui tenkančių naujų dokumentų skaičiui, kuris nuo 1,11 sumažėjo iki 1,06 arba 4,50 proc.

2.6. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui, dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
LR kultūros ministerija	43959,00	0,87
Alytaus m. savivaldybė	12173,43	0,24
Kiti šaltiniai	138,42	0,00
Iš viso	56270,85	1,11

2018 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 43959,00 Eur naujų dokumentų įsigijimui, tai yra 2015,00 Eur arba 4,80 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui

naujų dokumentų įsigijimui valstybės biudžeto lėšų teko po 0,87 Eur, tai yra 0,06 Eur arba 7,41 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

Alytaus miesto savivaldybė skyrė 12173,43 Eur naujų dokumentų įsigijimui, tai yra 126,57 Eur arba 1,03 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui naujų dokumentų įsigijimui savivaldybės biudžeto lėšų teko tiek pat, kiek praeitais metais – po 0,24 Eur.

Iš kitų finansavimo šaltinių naujų dokumentų įsigijimui gauta 138,42 Eur, ankstesniais metais iš šio finansavimo šaltinio lėšų nebuvo gauta.

Iš viso 2018 metais lėšų naujų dokumentų įsigijimui skirta 56270,85 Eur, tai yra 2026,85 Eur arba 3,74 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui teko po 1,11 Eur naujų dokumentų įsigijimui, o tai yra 0,06 Eur arba 5,71 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

2.7. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis:
J. Kunčino VBS – 1,80
VB – 2,16
3 MF – 1,30

2018 metais bendras sistemos fondo apyvartos rodiklis, lyginant su ankstesniais metais, išliko nepakitęs: centrinėje bibliotekoje sumažėjo mažėjo 0,03 arba 1,37 proc.; filialuose – didėjo 0,02 arba 1,56 proc. Visos bibliotekos fondas dėl lėšų stygiaus nepakankamai atnaujinamas, o vartotojai labiau domisi naujais leidiniais. Centrinės bibliotekos fonde daugėja išliekamąją vertę turinčių leidinių, nepasižyminčių didele paklausa.

Bendras bibliotekos fondo apyvartos rodiklis šiuo metu tik 60,00 proc. atitinka IFLA gairėse rekomenduojamą fondo apyvartos rodiklį: centrinėje bibliotekoje – 72,00 proc.; filialuose – tik 43,33 proc.

Fondo panaudojimo koeficientas

Bibliotekos padaliniai	Grožinė literatūra			Šakinė literatūra			Periodiniai leidiniai		
	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas
J. Kunčino VBS	61,95	39,40	0,64	35,59	9,79	0,28	2,46	50,81	20,65
VB	57,18	36,36	0,64	40,18	10,96	0,27	2,64	52,68	19,95
3 MF	68,53	46,34	0,68	29,25	7,13	0,24	2,22	46,53	20,96

Nedidelis mokslo šakų literatūros fondo panaudojimo koeficientas rodo, kad minėtas fondas nepakankamai atitinka vartotojų poreikius. Dėl skurdoko finansavimo šis fondas atnaujinamas tik minimaliai, ypač filialuose. Be to, kinta informacijos paieškos įpročiai. Vartotojai vis dažniau mokslinės informacijos ieško Internete, specializuotose duomenų bazėse, net

socialiniuose tinkluose, o ne fizinėse informacijos laikmenose. Tikriausiai reikėtų mažinti šios literatūros dokumentų fondą, paliekant jame tik išliekamąją vertę turinčius ir paklausius dokumentus.

III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA

3.1. Vartotojų telkimas

2019 metų pradžioje Alytaus miesto savivaldybėje gyveno 50421 gyventojas (1140 arba 2,21 % mažiau nei 2017 m.). J. Kunčino VB sistemoje per ataskaitinius metus užregistruota 8103 vartotojai, t. y. 16 % visų miesto gyventojų. Šis procentas lyginant su 2017 m. išliko toks pat.

Atsižvelgiant į tai, kad miesto gyventojų kiekvienais metais sumažėja apie 1200, bibliotekos vartototojų sutelkimo procentas nesikeičia. Filialai vidutiniškai sutelkė po 17 % mikrorajono gyventojų. Kiekvienai miesto bibliotekai vidutiniškai tenka po 10 084 gyventojus.

3.2.Vartotojų aptarnavimas

Per praėjusius metus užregistruota **8103** vartotojai, t. y. 1,6 % mažiau nei 2017 m.

	2017 m.	**2018 m.**	Skirtumas
J. Kunčino VB sistemoje	8230	**8103**	- 127
VB	5332	**5192**	-140
3 VB filialai. Iš jų:	2898	**2911**	13
Vidzgirio	1619	**1618**	-1
Pirmojo Alytaus	733	**737**	4
Inf.ir laisv. centras	546	**556**	10

Registruotų vartotojų skaičius nežymiai sumažėjo viešojoje bibliotekoje, tuo tarpu filialuose šis skaičius išliko panašus, kaip ir 2017 m. Vidzgiro filialas tradiciškai užregistravo daugiausiai skaitytojų tarp filialų – 1618; mažiausiai skaitytojų – 556 – įregistravo Informacijos ir laisvalaikio centras.

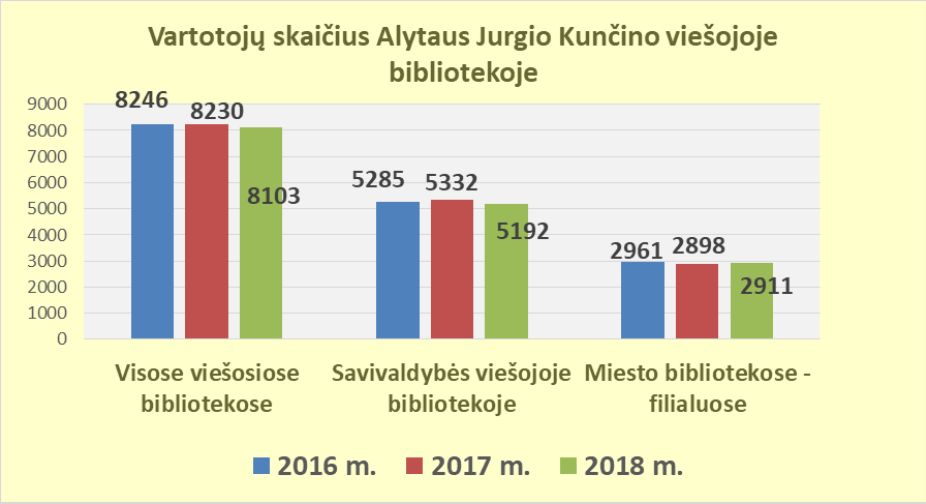

Viso VB sistemoje naujai užsiregistravo **1251 (15,4** %) skaitytojų, persiregistravo **6852 (84,6** %) skaitytojai: iš jų:

VB – naujai užsiregistravo **850 (16,4** %), persiregistravo **4342** (**83,6** %**)**;

3 miesto filialuose – naujai užsiregistravo **479** (**13,8** %), persiregistravo **2441** (**86,2** %).

Santykis tarp šių dviejų grupių tiek VB, tiek filialuose 2 % pasikeitė persiregistravusiųjų skaitytojų naudai. Pastaraisiais metais pavyksta sėkmingai išlaikyti jau esamus vartotojus, tačiau sunkiau sekasi pritraukti naujų skaitytojų. Didžiausias tiek persiregistravusių, tiek naujai įsiregistravusių vartotojų srautas apsilanko abonementuose.

3.3.Vartotojų sudėties pokyčiai

	Metai	Viso	Moks leiviai	%	Dirba ntieji	%	Aukšt. ir kt. mokykl stud.	%	Kiti	%
VB	**2018**	**5192**	**1643**	**31,6**	**2064**	**39,8**	**383**	**7,4**	**1102**	**21,2**
	2017	5332	1738	32,6	2045	38,4	385	7,2	1164	21,8
Filialuose	**2018**	**2911**	**866**	**29,7**	**984**	**33,8**	**187**	**6,4**	**874**	**30,0**
	2017	2898	926	32,0	957	33,0	172	5,9	843	29,1
VB sistemoje	**2018**	**8103**	**2509**	**31,0**	**3048**	**37,6**	**570**	**7,0**	**1945**	**24,0**
	2017	8230	2664	32,4	3002	36,5	557	6,8	2007	24,4

Didžiausią skaitytojų dalį jau antrus metus iš eilės sudaro dirbantieji – 37,6 %, t. y. 1,1% daugiau nei pernai. Ši vartotojų grupė nuosekliai auga tiek viešojoje bibliotekoje, tiek ir jos filialuose, mat nuolat brangstant knygoms, vis daugiau dirbančiųjų atranda biblioteką. 1,4 % sumažėjo moksleivių grupė. Įvertinus tai, kad miesto mokyklose moksleivių skaičius ženkliai mažėja, galima pasidžiaugti, kad bibliotekoje šis procentas nekrito labai smarkiai. Miesto mokyklose mažinamas klasių kiekis, mažėja pačių mokinių, ugdymo įstaigos iš didelių gimnazijų (vidurinių mokyklų) tampa progimnazijomis. Todėl mažėja naujai įsiregistruojančių vyresniųjų klasių moksleivių. Visi, baigę progimnazijos 8 klases, ir nesirenkantys vidurinio mokslo baigimo, eina mokytis į specialiąsias profesines, jaunimo ir suaugusiųjų mokyklas. Tokiu būdu besimokančių kt. mokyklose studentų procentas ilgą laiką kritęs, stabilizavosi, netgi pradėjo nežymiai didėti. Neįgaliųjų, pensininkų, bedarbių procentas išlieka panašus, jų nežymiai mažėja bedarbių sąskaita. Mat mažėjant mieste bedarbių, atitinkamai mažėja ir šios grupės skaitytojų.

Kaip ir ankstesniais metais, kiekvienas iš miesto filialų, nors ir aptarnauja visus apsilankančius, tradiciškai turi savo išskirtinę tikslinę miesto gyventojų grupę: Informacijos ir laisvalaikio centras daugiausiai aptarnauja pagyvenusius ir neįgaliuosius žmones, Vidzgirio filialas populiariausias tarp vaikų, Pirmojo Alytaus filialas itin aktyviai dirba su vietos bendruomene.

3.4. Lankytojų skaičius

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekas aplankė **132 330** lankytojų (3357 arba 2,5 % mažiau nei pernai):

VB – **95119** (3304 mažiau);

3 miesto filialuose – **40568** (53 mažiau).

Lankytojų skaičius tarp padalinių pasiskirstė taip:

	2017 m.	**2018 m.**	Skirtumas
J.Kunčino VB sist.	135687	**132330**	-3357
VB	95119	**91815**	-3304
3 VB filialai. Iš jų:	40568	**40515**	-53
Vidzgirio	24902	**24928**	26
Pirmojo Alytaus	9092	**9088**	4
Informacijos ir laisvalaikio centras	6574	**6499**	-75

Bendras lankytojų skaičius lyginant su 2017 m. sumažėjo 2,5 %: Viešojoje bibliotekoje –3,6 %; VB filialuose – 0,2 %. Ženkliausiai lankytojų sumažėjo viešojoje bibliotekoje. Dviejuose filialuose (Vidzgirio ir Pirmojo Alytaus) lankytojų nežymiai padidėjo, o Informacijos ir laisvalaikio centre lankytojų sumažėjo simboliškai.

Daugiausiai lankytojų per dieną apsilanko VB skaitytojų aptarnavimo skyriuje – 142. Lankytojų srautas didžiausias išlieka abonemente, jis siekia apie – 57,3 % visų lankytojų; Periodikos skaitykloje apsilanko apie – 26,6 % lankytojų, Jaunimo erdvėje – 10,3 %, Bendrojoje knygų skaitykloje – 5,8 %.

Bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrių per dieną vidutiniškai aplanko 132 lankytojai, iš jų: 78 % naudojasi skyriaus fondais, 22 % įvairių būrelių, interneto, renginių bei ekskursijų lankytojai.

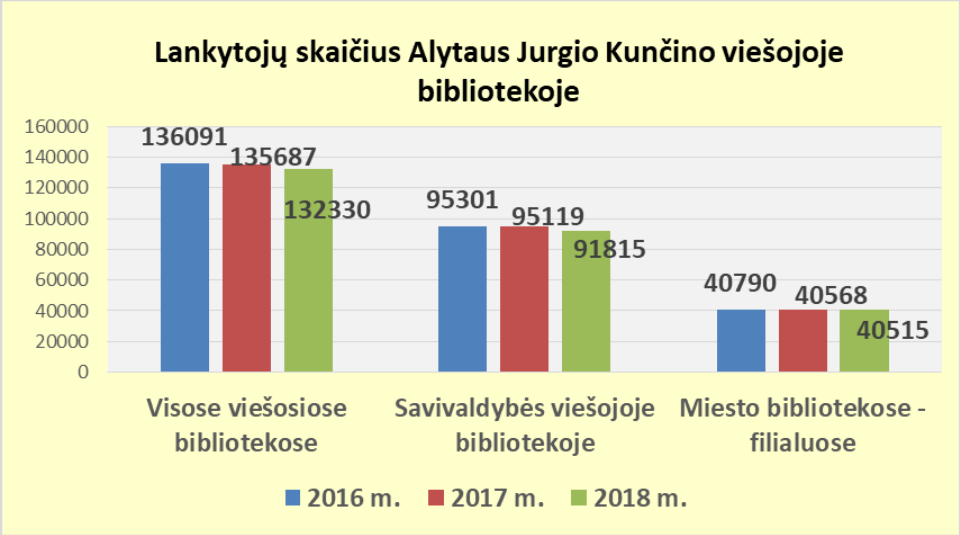

Vidutinis lankomumas – **16,3** (buvo 16,5);
J. Kunčino VB – **17,7** (buvo 17,8);
VB filialuose – **13,9** (buvo 14,0).
Per dieną kiekvieną miesto biblioteką vidutiniškai aplanko **107** lankytojai:
VB – **157**;
Miesto filialuose – **56**.

3.5. Dokumentų išduotis

Ataskaitiniais metais dokumentų išduotis sumažėjo 0,3 %.
Per 2018 m. išduota **272 419** dokumentų – (710 mažiau nei 2017 m.).
J. Kunčino VB – **189 550** fiz. vnt. (861 mažiau nei 2017 m.);
VB miesto filialuose – **82 869** fiz. vnt. (151 daugiau nei 2017 m.).

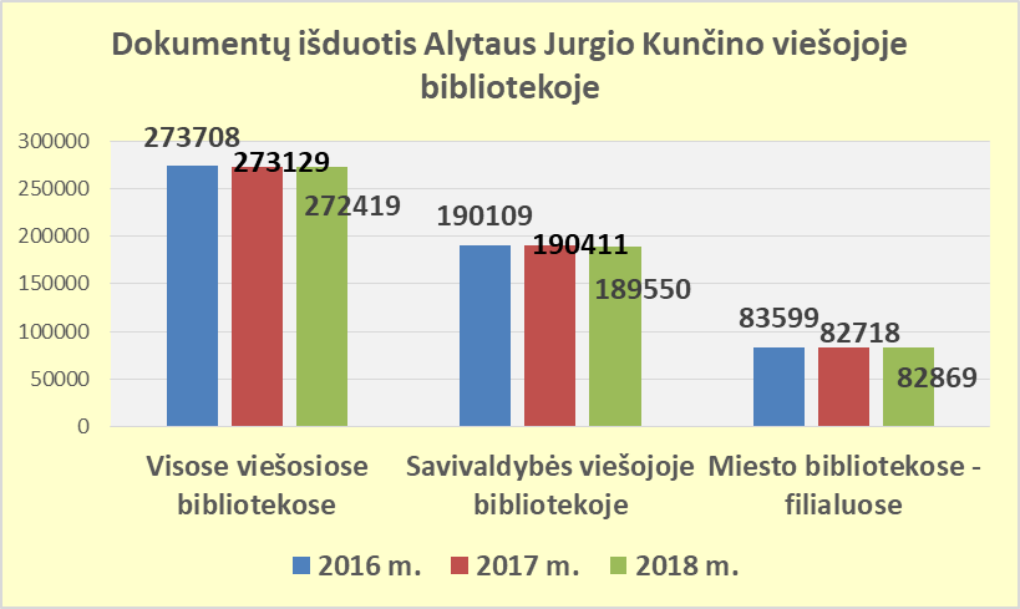

Išduotis į namus ir vietoje pasiskirsčiusi taip:
Išduota dokumentų į namus – **133030** fiz. vnt. (**50,5** % visų išduotų dokumentų):
Viešojoje bibliotekoje – **90028** fiz. vnt.;
VB miesto filialuose – **43002** fiz. vnt.
Išduota dokumentų vietoje – **139389** fiz. vnt.(**49,5** % visų išduotų dokumentų):
Viešojoje bibliotekoje – **99522** fiz. vnt.
VB miesto filialuose – **39867** fiz. vnt.

Lyginant išduoties pasiskirstymą su 2017 m., 1,7 % padidėjo išduotis vietoje ir atitinkamai sumažėjo išduotis į namus.

Šakinės ir grožinės literatūros santykis, lyginant su 2017 m. išliko panašus. Nežymiai padidėjo mokslo šakų bei periodinių leidinių išduotis, tačiau svyravimas nesiekia net 1 procento.

Bibliotekos pavadinimas	Bendra išduotis	Grožinės literatūros išduotis	%	Mokslo šakų išduotis	%	Periodinių leidinių išduotis	%
Viešoji biblioteka	**189550**	68959	**36,4**	21184	**11,7**	99407	**52,4**
3 miesto filialai	**82869**	38403	**46,3**	5905	**7,1**	38561	**46,5**
Viso sistemoje	**272419**	107362	**39,4**	27089	**9,9**	137968	**50,6**

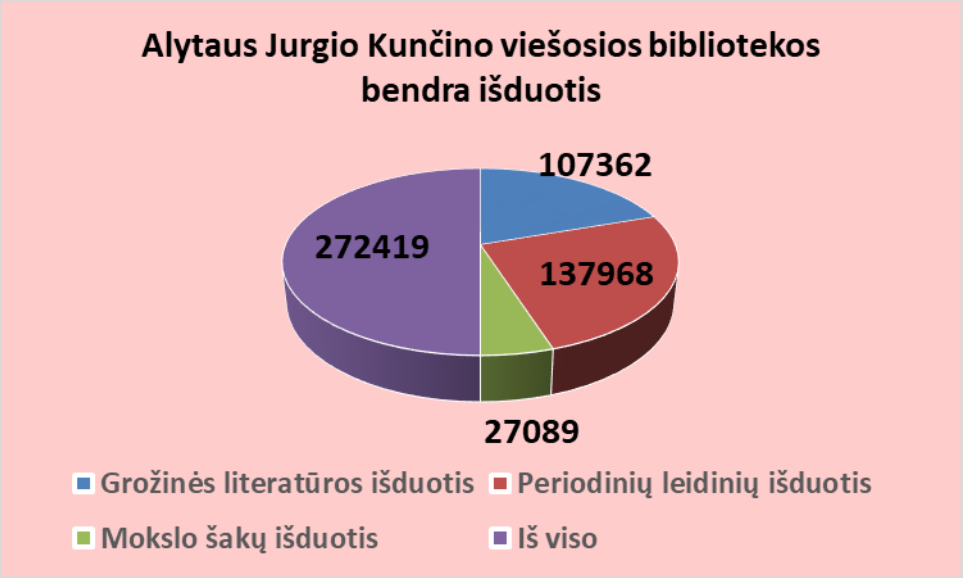

Jau antri metai bibliotekos lankytojai įsijungia į Lietuvos apskričių bibliotekų paskelbtas skaitymo varžytuves „Skaitymo iššūkis 2018. Vasara su knyga“. Visą vasarą skaitytojai skaitė knygas, atliko, užduotis. 5 laimingieji buvo apdovanoti prizais.

2018 m. švenčiant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojai pakvietė vartotojus rinktis šimtmečio laikotarpiu parašytas lietuvių autorių knygas. Tokiu būdu skaitytojai iš naujo atrado R. Gavelį, J. Aputį, V. Petkevičių, E. Malūką ir kt.

Skaitomiausi **lietuvių autorių kūriniai** per 2018 metus:

Dokumento pavadinimas
Tarp pilkų debesų. – Šepetys, R.
Žali. – Ivaškevičius, M.
Nebaigta kalnų sakmė. – Buivydaitė, I.
Juodvilkio dvaras. – Vakarė, I.
Silva Rerum IV. – Sabaliauskaitė, K.
Nebijok. – Vakarė, I.
Benedikto slenksčiai. – Černiauskaitė, L. S.

Labai skaitomos ir laukiamos įžymių žmonių biografijos ir prisiminimai:

Dokumento pavadinimas
Vilko vaikas: neįtikėtina Rytprūsių mergaitės istorija. – Jacobs, I.
Prancūzija mon amour: nuodėmingai malonus prancūzų menas gyventi.– Umbrasaitė, E.
Lietuviai prie Laptevų jūros: atsiminimai, miniatiūros, laiškai. – Grinkevičiūtė, D.
Partizanų gretose.– Ramanauskas , A.
Mūsiškiai: [apie žydų žudynes Lietuvoje]. – Vanagaitė, R.
Moterys: [dvylika įkvepiančių istorijų]. – Prasauskaitė, A.

Užsienio šalių grožinės literatūros lyderių pozicijas išlaiko: Montefiore, Santa, Riley, Liucinda, Jefferies, Dinah, Brown, Sandra, Moyes, Jojo, Clark, Mary Higgins, Jio, Sarah, Kent, Hanah, Nesbo, Jo, Gardner, Lisa ir kt. Tai vis populiarieji meilės istorijų ir detektyvų žanrai.

Tikros istorijos: Paskutinės apeigos/ Kent, H., Paskutinė mergina: mano nelaisvės ir kovos su „Islamo valstybe“ istorija/ Nadia Murad su Jenna Krajeski, Dykumų gėlė/ Waris Dirie su Cathleen Miller, Mergaitė/ Torey L.Hayden, Mergaitė vaiduoklis/Torey L. Hayden.

Gyvenimiškos istorijos: Amžinai, Gegužės pūga/ Jio, S, Lietaus prieglobstis, Paryžius vienam ir kitos istorijos/ Moyes, J., Našlaičių traukinys/ Kline, Ch. B., Madona čigonė, Bitininko duktė/ Montefiore, S., Šešėlio sesuo, Audrų sesuo: Alės istorija/ Riley, L., Mergina iš antikvariato/ Tesaro, K., Šilko pirklio dukra, Prieš liūtis/ Jefferies, D.

Motyvacinės/psichologinės istorijos: Dievas visada keliauja incognito/ Gounelle, L., Nesustok kelyje, Žvelk tolyn/ Iriondo, J.

Detektyvai: Šunkelis, Saldžių sapnų/ Abbott, R., Mirties loterija/ Sarenbrant, S., Grėsmė naktyje/ Bryndza, R., Kaip bėga laikas/ Clark, M. H., Palaidotas/ Adler-Olsen, J., Noriu, kad mirtum/ James, P., Troškulys/ Nesbo, J., Namai/ Coben, H. ir kt. Tai ištisus metus labiausiai skaitomos ir sudarančios didžiąją grožinės literatūros išduoties dalį, knygos.

2018 m. naujai atrasti žinomi detektyvų autorių vardai:

Be išeities/ Adams, T., Geniali vagystė/ Svensson, A., Gelmės/ Krefeld, M. K., Kamino sala/ Grisham, J., Pažadėk, kad grįši/ Gerittsen, T., Tau galas/ James, P., Ieškokite manęs/ Gardner, L., Žaisti su mirtimi/ Marsons, A.

Be grožinės literatūros daug išduodama knygų psichologijos, saviugdos, kelionių ir populiariosios istorijos tematika.

Populiariausi **psichologijos** leidiniai:

Dokumento pavadinimas (159 skyrius)
Kaip sėkmingai ir be streso priimti permainas ir patiems jas inicijuoti. – 2015. – Carnegie, D.
Svajonę paversk tikrove:[kaip gauti tai, ko iš tiesų nori] – Davainienė, S.
Bėgančios su vilkais : Laukinės Moters archetipas mituose ir pasakose. – Estés, C.
Žvelk tolyn. – 2016. – Iriondo, J.
Penkios meilės kalbos: kaip suprasti ir išmokti meilės kalbą. – 2018. – Chapman, G.
Kaip kalbėti su mažais vaikais, kad jie klausytų: išgyvenimo gidas tėvams. – 2017. – Faber, J.
Meilė kilusi iš dangaus. – 2016. – Byrne, L.
Atminties galybės: [patarimai ir metodai, kaip lavinti atmintį].– 2017.– O‘Brien, D.
Kur dingo mano ietis:[kaip suprasti vyrus]. – 2017. – Samuels, T.
Be ribų: [įkvepiantys, tikėjimą ir viltį stiprinantys pasakojimai].– 2017. – Vujicic,N.

Populiariausios knygos apie **Lietuvos ir pasaulio istoriją**:

Dokumento pavadinimas (9 – Istorija, Geografija)
Vilko vaikas. – 2017. – Jacobs, I.
Kareivio atsiminimai. – 2017. – (II pasaulinis karas). – Guderian, H. W.
Kruvina Raudonoji armija. – 2017. – (Komunizmas be grimo). – Бешанов, В.В.
2017. Karas su Rusija: NATO generolas įspėja – Europa pavojuje. – 2017. – Shirreff, R.
Vlasovas prieš Staliną: Rusijos išvadavimo armijos tragedija 1944–1945 m. – 2017. – (II pasaulinis karas). – Hoffmann, J.
Kelionė po Rytų Europą: [romanas]. – 2018. – Márquez, G. G.
Moterys: 12 įkvepiančių istorijų. – [2017]. – Prasauskaitė, A.
Madagaskaras: mora mora per stebuklų salą. – [2017]. – (Kelionė aplink pasaulį). – Domkuvienė, V.
Italija: pojūčiai, stereotipai, priešpriešos. Italija: mados ekspresas. – 2012. – Jurkevičius, P.
Lietuvio kodas: įpročiai ir būdas senovės lietuvio prieš 100 metų. – 2018. – Kulikauskas, G.

Absoliuti 2018 m. knyga lyderė – Fomo deus/ Harari. Y. N.

4–16 m. amžiaus grupės skaitytojams dažniausiai išduodamos knygos yra apie jausmus, draugystę ir pirmąją meilę. Tokio turinio knygos buvo labai skaitomos ataskaitiniais metais. Po jų rikiuojasi nuotaikingos ir linksmos, itin populiarios, kaip ir „Prietrankos dienoraščio“ – naujo pašėlusio herojaus – Makso Kramblio nuotykių serijos istorijos, senove ir fantastika kvepianti J. Flanagano knygų paaugliams serija „Žvalgo mokinys“ su naujausia knyga „Dingusios istorijos“.

14-16 m. vartotojų skaitomiausios:

Dokumento pavadinimas
Bučinys Niujorke: [žiemos romanas]. – 2017. – Rider, C.
Ar sakiau, kad ilgiuosi tavęs?: [romanas]. – 2017. – Maskame, E.
Įkalinta tamsoje : [romanas]. – 2017. – Maas, S. J.
Makso Kramblio nesėkmės. Kn. 2: Sąmyšis vidurinėje mokykloje. – 2017.
Pašėlusi auklė ir kūdikis piratas. – 2017. – Fisher, I.
Nevykėlio dienoraštis. [Kn.] 11: Rizikingas sumanymas. – 2017. – Kinney, J.
Prietrankos dienoraštis. [Kn.] 12: Ne itin slaptos nelaimingos meilės istorija. – 2018. – Russell, R.
Melagiai: romanas. – [2017]. – Lockhart, E.
Melų medis: [romanas]. – 2017. – Hardinge, F.
Dingusios istorijos: [romanas]. – 2017. – Flanagan, J.
Laisvės akligatvis: iš gatvės vaiko gyvenimo: romanas. – 2016. – (Paribio istorijos). – Frey, J.
Vėžliai iki begalybės: [romanas]. – 2018. – Green, J.

10–12 klasių moksleiviams išduodama literatūra labai įvairi: skaitomiausių topų viršūnėse šalia klasikinių, programinių kūrinių rikiuojasi jausminga ar fantastinė jaunimo pamėgta literatūra: Meilė, džiazas ir velnias. – Grušas, J., Siuntėjas. – Lowry, L, Nusikaltimas ir bausmė . – Достоевский, Ф. М., Flora prisiminimų labirinte. – Barr, E., Miškais ateina ruduo. – Katiliškis, M., i Puolęs angelas. – Fitzpatrick, B. ir t. t.

Šio amžiaus grupės vartotojai pradėjo skaityti kūrinius originalo kalba – išduodamų knygų tarpe atsirado knygos anglų kalba.

Dažniausiai išduotos bendrosios skaityklos fondo knygos:

Dokumento pavadinimas
Žmogaus anatomija ir fiziologija: mokymo knyga. – 2014. – Anusevičienė,O.
Išsamus masažo kursas : [populiariausių masažo terapijų įvadas]. – 2011. – Stewart, N.
Kokybinių tyrimų metodologija: vadovėlis vadybos ir administravimo studentams. – 2008. – Bitinas, B.
Lietuvos Respublikos darbo kodeksas: patvirtintas Lietuvos Respublikos 2016 m. rugsėjo 14 d. įstatymu Nr. XII-2603, įsigaliojo 2017 m. liepos 1 d.: galiojanti suvestinė redakcija. – 2017.
Lietuvos konstitucinė teisė: vadovėlis. – 2-oji laida. – 2017. Teisės teorija: vadovėlis. – 4-asis leid. – 2014. – Vaišvila, A.
Besimokanti organizacija: teorija ir praktika: mokomoji knyga. – [2014]. – Peleckienė, V.
Motyvuojanti atlygio sistema. – 2012. – Lipinskienė, D.
Sava Roma: [pamatyk, paragauk, patirk]. – [2014]. – Jurkevičius, S.
Būtinoji medicinos pagalba ir intensyvioji slauga: mokomoji knyga. – 2-asis papild. ir patais. leid. – 2012. – Narvilienė, D.
Slaugos propedeutika : mokomoji knyga. – 2017. – Šakalytė, D.
Pamilk save ir būk sveikas. – 2015. – Hay, L.
Finansinė analizė. – 2014. – Mackevičius, J.
Ispanų kalba: mokykimės savarankiškai. – 2012. – Libertad-Užienė, L.

Ataskaitiniais metais buvo užsakyta pakankamai periodinių leidinių, tad didėjo ir jų išduotis. Šalia tradicinių periodinių leidinių – „Alio! Alytus", „Alytaus naujienos", „Dainavos žodis" ir pan., mielai skaitomi ir rimtesni moksliniai žurnalai: „A-Zet, Ar žinai, kad?", „Iliustruotas mokslas", „Iliustruotoji istorija", „Valstybė", „IQ", „IQ life," „Nationalal geographic", „Lietuvos bitininka", „Miškai" ir kt.

Skaitytojai vis aktyviau naudojosi virtualiomis knygų rezervavimo, užsakymo internetu bei knygų grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis. 2018 m. internetu buvo užsakyta **2757** fiz. vnt. dokumentų. Nuolat auga ir knygų rezervavimo internetu paslauga. Vartotojai įprato leidinius rezervuoti internetu, žinodami, kad biblioteka paprastai komplektuoja tik po vieną ar du knygos egzempliorius, tad džiaugiasi turėdami galimybę rezervuoti leidinį bibliotekos elektroniniame kataloge. Be to, darbuotojos visada pataria skaitytojams pasinaudoti šia paslauga, dažnai ir apmoko, kaip tai daroma realiai. Per metus iš viso rezervuota 10599 fiz. vnt. knygų (12,3 % arba 1300 fiz. vnt. daugiau):

VB – **7077**;

Miesto filialuose – **3522**.

Paslauga „Klausk bibliotekininko" nėra populiari, nes reikia prisijungti prie sistemos, rašyti slaptažodžius ir t. t., tad skaitytojams paprasčiau paskambinti telefonu ir paklausti arba, radus bibliotekos tinklapyje kontaktus, parašyti el. laišką tiesiai konkretaus padalinio darbuotojui. Per praėjusius 2018 m. per portalą „Klausk bibliotekininko" buvo gautos tik 4 užklausos. Be to, lankytojai patys turi galimybę naršyti bibliotekos interneto puslapyje: prasitęsti knygų grąžinimo terminą, pasižiūrėti kokių naujų leidinių biblioteka gavo, atšaukti rezervuotus leidinius, prasitęsti rezervavimo terminą ir t.t.

Bibliotekos kieme esanti knygų grąžinimo dėžė vartotojams yra labai patogi, o darbuotojams – naudinga, nes sulaukiama daugiau grąžinamų knygų bibliotekos ne darbo valandų metu ir iš skolininkų, kurie vengia užeiti į biblioteką. 2018 m. šiuo būdu buvo grąžinta – 740 leidinių (9,5 % daugiau). Daugiausia Knygų grąžinimo dėže naudojasi dirbantys žmonės ir moksleiviai bei studentai. Ankstesniais metais nedrįsdavę ja pasinaudoti, dabar ja džiaugiasi ir senjorai vartotojai. Nors Knygų grąžinimo dėžė atrodytų patogus būdas skolininkams grąžinti

knygas, tačiau darbuotojos elektroniniame kataloge pasižymi ir šiuos skolininkus, tad jiems tokiu būdu nepavyksta išsisukti.

Bendras skaitomumo rodiklis – **33,6** (2017 m. – 33,2):
VB – **36,5** (2017 m. – 35,7);
Miesto filialuose – **28,5** (2017 m. – 28,3).
J. Kunčino VB sistemos vartotojams skirta **136** darbo vietos:
VB – **89**;
Miesto filialuose **– 47**.
Biblioteka turi **43** kompiuterizuotas darbo vietas vartotojams.
VB – **30**;
Miesto filialuose – **13**.
Bibliotekos darbuotojams yra skirta **30** kompiuterizuotų darbo vietų:
VB – **26**;
Miesto filialuose – **4**.
Visos bibliotekoje esančios kompiuterizuotos darbo vietos yra prijungtos prie interneto.

3.6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2018 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose vartotojų mokymams buvo skirta **559** valandos. Buvo tęsiami kompiuterinio ir internetinio raštingumo pradmenų mokymai gyventojų grupėms. Nedidelėse grupelėse buvo apmokyta 68 vyresnio amžiaus miesto gyventojai, jų mokymams buvo skirta 270 val. Kursų turinys ir mokymų grupės, kaip ir ankstesniais metais, sudaromos pagal lankytojų turimų žinių lygį ir poreikius. Pagal poreikį mokymai buvo vykdomi ankstesnėmis temomis: „Kompiuterinio raštingumo pagrindai“, „Internetas ir elektroninis paštas“, „Elektroninė bankininkystė“.

Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti mokymai		Kompiuterinio raštingumo mokymai	
Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius
146	1360	144	180	270	68

Bibliotekoje ir toliau buvo teikiamos konsultacijos įvairiais elektroninių paslaugų klausimais. Dažniausiai lankytojai buvo mokomi, kaip naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu, konsultuojama nacionalinės bibliografijos duomenų banko, EBSCO duomenų bazės naudojimosi klausimais, suteikiama informacija apie TBA paslaugas, leidinių užsakymo ar/ir rezervavimo klausimais. Vyresniems lankytojams vis dar tenka padėti atsispausdinti ar elektroniniame pašte prikabinti dokumentą, nuskenuoti dokumentus ir t. t. Nemažai daliai lankytojų bibliotekininko pagalba labai reikalinga registruojantis pas gydytojus, mokant mokesčius, deklaruojant pajamas, ieškant įvairios informacijos, išsispausdinant lėktuvo bilietus ir pan. Vyresni lankytojai taip pat mokomi naudotis įvairiais mobiliais įrenginiais: išmaniaisiais telefonais, planšetėmis ir pan. Tačiau ne visada pavyksta prikalbinti lankytojus pradėti mokytis naudotis internetu. Pasitaiko tokių atvejų, kurie pareikalauja iš darbuotojų daug kantrybės. Pvz.: Interneto skaitykloje lankosi vienas garbaus amžiaus vyras, kuriam nuolatos reikia internete surasti ir atspausdinti įvairių sporto (dažniausiai

Amerikos beisbolo lygos) varžybų rezultatų lenteles, nors pats nei kompiuteriu, nei internetu naudotis nemoka ir nesiruošia mokytis. Tad darbuotojams tenka ilgokai pasidarbuoti, kol suranda norimą informaciją ir pateikia lankytojui.

Ekskursijos. Edukaciniai užsiėmimai. Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose pravesta **62** ekskursijos ir/ar edukaciniai užsiėmimų (2017 m. – 60):

VB – 41;

VB filialuose – 21.

Pagrindiniai ekskursijų bei edukacinių pamokų dalyviai yra miesto mokyklų moksleiviai. 6 kartus ekskursijos vyko kartu su edukacine programa apie rašytoją Jurgio Kunčiną. Edukacijose dalyvavo Dzūkijos pagrindinės mokyklos 8-okų trys klasės, Putinų gimnazijos 10-okai bei dvi 11-okų klasės. Kartus su ekskursijomis pravestos ir trys netradicinės pamokos Dzūkijos pagrindinės mokyklos moksleiviams. Kartu su minėtos mokyklos istorijos mokytoju parengta netradicinė pamoka apie spaudos draudimą, knygnešius, daraktorius bei „vargo“ mokyklą. Kita netradicinė pamoka buvo skirta literatūriniam Alytui, kurios metu šeštokai buvo supažindinti su garsiausiais Alytaus rašytojais Anzelmu Matučiu, Antanu Jonynu bei Jurgiu Kunčinu. Moksleiviai susipažino su jų biografijomis, kūryba bei atliko mokytojos parengtas užduotis. Bibliotekos išmaniojoje erdvėje buvo rengiamos išmaniosios pamokos, kurių metu buvo naudojamos planšetės, virtualios realybės akiniai.

3.7. Prieiga ir sąlygos

Darbo dienos. Viešoji biblioteka ir Vidzgirio filialas dirba: pirmadienis – šeštadienis.

Šios bibliotekos per 2018 m. lankytojus aptarnavo 294 dienas. Švaros dienų neliko, tik pirmąją mėnesio darbo dieną nuo 9 iki 12 val. skiriama laiko fondų tvarkymuisi, o nuo 12 val. vėl aptarnaujami skaitytojai.

Informacijos ir laisvalaikio centras bei Pirmojo Alytaus filialas dirba: pirmadienis – penktadienis. Pirmojo Alytaus filialas aptarnavo lankytojus 251 dieną. Informacijos ir laisvalaikio centras – 226 dienas, mat vasarą, atostogaujant darbuotojai, filialas 5 savaites nedirbo.

Darbo valandos. Viešosios bibliotekos darbo laikas: 9–19 val. darbo dienomis, 9–15 val. šeštadieniais.

VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius: 10–18 val., 9–15 val. šeštadieniais.

VB Vidzgirio filialas: 10–18 val.; 9–15 val. šeštadieniais.

VB Pirmojo Alytaus filialas: 10–18 val.; šeštadieniais nedirba.

VB Informacijos ir laisvalaikio centras: 9–16.30 val.; šeštadieniais nedirba.

3.8. TBA

Ataskaitiniai metais šia paslauga pasinaudojo **17** vartotojų (2 vartotojais mažiau nei 2017 m.). Į Kauno apskrities viešąją ir Lietuvos Nacionalinę M. Mažvydo bibliotekas buvo išsiųstos 38 užklausos. Atitinkamai iš šių bibliotekų buvo gauta: 18 originalių dokumentų ir 20 kopijų. Per 2018 m**.** iš kitų miestų bibliotekų vartotojų užklausų negauta. TBA paslauga jau ne vienerius metus pastoviai naudojasi pora lankytojų, kurie tik dėl šios paslaugos ir lankosi bibliotekoje.

3.9. Renginiai

Praėjusiais metais miesto bibliotekose suorganizuota **247** renginiai (37 renginiais daugiau nei 2017 m.):

SVB tinklo bibliotekose				VB				Miesto fil.				Renginių lankytojų skaičius
Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	
247	62	70	115	129	25	53	51	118	37	17	64	13593

VB – **129**;

VB filialuose – **118**.

VB filialuose vidutiniškai buvo surengta po **59** renginius.

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekų organizuojamus renginius aplankė **13 593** lankytojų (361 lankytoju daugiau, nei 2017 m.). Renginių lankytojai sudaro 10,3 % visų bibliotekos lankytojų:

VB – **9800**;

VB filialuose – **3793**.

Svarbiausias metų renginys – aštuntieji trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“ skirti Jurgio Kunčino atminimui. 2018 metais festivalis galutinai įtvirtino tarptautinį formatą.

Į festivalį iš Prahos atvyko vienas ryškiausių Radio SVOBODA balsų, eseistas, dramaturgas ir poetas Igor Pomerantzev; iš Vakarų Ukrainos – eseistas, publicistas, literatūros kritikas ir vertėjas Oleksandr Bojczenko; iš Latvijos – vertėja, rašanti eilėraščius ir prozą Indra Brūvere. Per dvi festivalio dienas ir specialiai festivaliui trumposios prozos kūrinius skaitė ir šiuolaikinės lietuvių literatūros autoriai: Regimantas Dima, Andrius Jakučiūnas, Virginija Kulvinskaitė, Herkus Kunčius, Irna Labokė, Daina Opolskaitė, Rolandas Rastauskas, Alvydas Šlepikas. Literatūrinius įvykius kuravo Nacionalinės premijos laureatas, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Antanas A. Jonynas, rašytoja, kritikė ir žurnalistė Gintarė Adomaitytė, dramaturgas, poetas Mindaugas Nastaravičius. Prozos skaitymų išvakarėse tradiciškai buvo išleistas specialus leidinys – laikraštis „Imbiero tiesa“. Improvizuotoje bibliotekos užeigėlėje „Užėjau pas draugą“ vyko neformalūs naktinėjimai, rimti ir nerimti literatūriniai proveržiai, kuriuos papildė dailyraščio meistro Alberto Gursko kaligrafijos ir meninio šrifto paroda „Tekstai Lietuvai‘.

Antrąją prozos skaitymų dieną festivalio dalyviai ir svečiai susirinko prie mažosios Dailidės ežerėlio, kur tapo „teisybės atstatymo“ liudininkais. Buvo atkurta bene 36 metų senumo istorija apie tuomet ne visai sėkmingą bandymą Jurgio Kunčino vardu pavadinti tiltelį ties mažąja Dailide. „Imbierininkai“ tai prisiminė ir vėl ant medinių turėklų pakabino žaismingą lentelę, skelbiančią tiltelio priskyrimą Jugiui Kučinui. Tradicinė Jurgio Kunčino atminimo valanda buvo pratęsta bibliotekoje, kur teatro studijos „Aparte“ aktoriai atgaivino dokumentikoje užfiksuotus interviu su rašytoju; jaunieji žurnalistai pademonstravo žaismingą savo kūrybos filmuką „Alytiškiai – apie Jurgį Kunčiną“; bibliotekos direktorė Giedrė Bulgakovienė skaitė pranešimą „Horas iš tiesų gyvena horizonte“; rašytoja Gintarė Adomaitytė atskleidė daug negirdėtų poeto Antano Jonyno prozos slėpinių (pranešimas skirtas 95-osioms poeto metinėms). Tradicinis festivalio renginys – laureato valanda, į ją skaitytojus pakvietė 2016 m. Jurgio Kunčino premijos laureatas Tomas Vaiseta. Virtuozišką perkusijos ir poezijos programą padovanojo A. Gotesmanas ir R. Rastauskas. Premijos atiteko 4 trumpųjų prozos tekstų konkurso dalyviams: Jurgio Kunčino premija – Dainai Opolskaitei už apsakymą „Ateik per ledą“, „Baltos varnos“ premija – Andriui Jakučiūnui už kūrinį „Kuo toliau į mišką, tuo daugiau menkių“, publikos premija – Alvydui Šlepikui už novelę „Didžioji motina“, geriausiu naktinių skaitymų tekstu pripažintas Rolandas Rastauskas už kūrinį „Futbolas prie dangaus vartų“. Premija užsienio autoriui „Užėjau pas draugą“ skirta Igoriui Pomerantsevui už kūrinį „Kiti balsai, kitos studijos“(iš rusų kalbos vertė Rolandas Rastauskas).

Minėdama Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį biblioteka surengė visą ciklą renginių. Svarbiausias jų – tarptautinis ekslibrių konkursas – paroda „EX. LIBRIS. 100 mūsų laisvės vizijų“. Biblioteka pakvietė Lietuvos ir užsienio šalių dailininkus sukurti ekslibrisus, įprasminančius Lietuvos valstybės 100-metį ir su tuo susijusius Alytaus miesto istorinius įvykius bei asmenybes. Į kvietimą atsiliepė 18 autorių. Mažosios grafikos kūriniai atkeliavo ne tik iš įvairių Lietuvos kampelių, bet ir iš Latvijos, Ukrainos, Rumunijos ir net iš tolimosios Meksikos. Konkursui sukurtuose ekslibrisuose atgijo ne tik mūsų valstybės prezidentų portretai, bet ir daugelio Alytaus miestui svarbių asmenybių veidai ir vardai. Tai – Lietuvos kariuomenės karininkas Antanas

Juozapavičius, partizanų vadas Adolfas Ramanauskas – Vanagas, resistentas Konstantinas Bajerčius, disidentas Romas Kalanta ir kt. Konkurso nugalėtoja pripažinta Sigutė Bronickienė už kolekciją: „Romas Kalanta“, „Adolfas Ramanauskas – Vanagas“, „Lionginas Baliukevičius – Dzūkas“.

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-čiui buvo skirtas ir laisvės dainų vakaras su Veronika Povilioniene bei Vytautu V. Landsbergiu; diskusija „Šimtmečio asmenybės. Antanas Smetona“, kurioje dalyvavo LR Seimo narys dr. Stasys Šedbaras ir istorikė Ingrida Jakubavičienė; paroda „Mūsų laisvės aušra. Dokumentika“ , kurioje eksponuota dokumentinė medžiaga iš bibliofilo ir kolekcininko Algimanto Antanevičiaus privataus archyvo; JAV ambasados Lietuvoje ir Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos – muziejaus paroda „Per Atlantą: Lietuvos ir JAV draugystės amžius“. Jaunimo erdvėje šiai iškiliai datai paminėti buvo surengta netradicinės išmaniosios pamokos „Lietuvos 100-čio puslapiai“, „Garsiausia Lietuvos asmenybė“, „Knygnešiai“; spalvinami Lietuvos kontūro karpiniai „Spalvinu Lietuvą“, vyko dėlionių su Lietuvos krašto vaizdais dėliojimo turnyras „Sudėliok Lietuvą“.

Be jau minėtų pagrindinių renginių vyko nemažai knygų pristatymų, literatūrinių vakarų, kino peržiūrų, paskaitų, meninių parodų. Bibliotekoje įvyko 7 knygų pristatymai: LR Seimo nario, istoriko ir publicisto Arvydo Anušausko knygos „Prezidento žvalgas: du gyvenimai“; knygos „Šoka šarka ir genys. Dzūkijos kaimo autentiški vaikų žaidimai“ (dalyvavo autorė Vanda Mockevičienė, profesorius Libertas Klimka, vaikų folkloro ansamblis „Nedzingė“); Vilniaus geto metraštininku vadinamo Icchoko Rudaševskio „Vilniaus geto dienoraštis“; alytiškės Julijos Miliūtės knygos apie emigraciją „Kaip svajonė virsta realybe“; Alex Monaco knygos „Sielos drabužiai arba becukris A“; kompozitoriaus Alvydo Jegelevičiaus knygos „Eilės iš eilės“; kolektyvinės studijos – knygos „Dailės kritikos (meta)metodologijos metmenys“.

Bibliotekos lankytojų susidomėjimo sulaukė ir kiti literatūrinio ir/ar pažintinio pobūdžio susitikimai: popietė su projekto „Misija Sibiras“ dalyviais; literatūrinis vakaras „Šimtmečio vardai ir veidai“ (kritikas Valentinas Sventickas apie Justino Marcinkevičiaus kūrybą ir asmenybę); modernaus ir šiuolaikinio muziejaus „MO muziejus atvyksta į Alytų“ pristatymas.

Kaip ir kiekvienais metais bibliotekoje rengiamos spaudinių, dailės, fotografijos, miesto bendruomenės kūrybos parodos. Didžiausio lankytojų susidomėjimo sulaukė parodos, kurių metu kartu buvo pristatomi ir naujai išleisti ar būsimi albumai: Mariaus Jovaišos parodos ir albumo „Neregėta Lietuva“ bei Dzūkijoje gerai žinomo dailininko, medžio drožėjo Algirdo Judicko tapybos parodos ir albumo „Algirdas Judickas“ pristatymai. Vyko ir kitos įdomios parodos: Kremenčuko miesto (Ukraina) fotografo Aleksandro Grinčenkos fotografijų paroda apie Alytų, Onutės Skerniškienės tapybos paroda „Švelnus pavasario gūsis“, Kosto Poškaus tapybos, piešinių ir tekstų paroda „Dalinis mėnulio užtemimas“ ir kt.

„Išmanioje jaunimo erdvėje“, kaip ir ankstesniais metais, vyko jaunimo saviraiškos bei edukaciniai renginiai jaunimui: intelektiniai žaidimai, skirti įvairioms temoms, protmūšiai, netradicinės pamokos, išmaniosios klasės valandėlės, kino filmų peržiūros, dailės kūrybinės dirbtuvės. Jau minėtoje jaunimo erdvėje metų pradžioje buvo atidarytas JAV ambasados informacinis terminalas „Pažink Ameriką“. Tai interaktyvi priemonė, norintiems labiau pažinti Ameriką. Šia galimybe labai greitai susidomėjo jaunimas.

„Išmaniosios jaunimo erdvės‘ bei vaikų ir jaunimo skyriaus bibliotekininkės dalyvavo 5 bendrose Alytaus miesto šventėse, kurios vyko įvairiose miesto erdvėse:

1. „Šeimų šventė – 2018“ vyko Jaunimo parke, kur bibliotekos palapinėje ir šalia jos buvo galima naudotis planšetėmis, nemokamu internetu, virtualios realybės akiniais, stalo žaidimais, paskaityti knygas bei žurnalus;
2. „Skambantis spalvų miestas“ vyko Alytaus miesto sode, kur buvo įkurtas bibliotekos kampelis. Jame taip pat buvo galima naudotis planšetėmis, nemokamu internetu, virtualios realybės akiniais, stalo žaidimais, paskaityti žurnalus ir knygas.
3. Vaikų gynimo šventė vyko miesto bendruomenės kieme, kur buvo galima pasinaudoti bibliotekos išmaniosiomis paslaugomis.

4. „Šeimų piknikas“ – tai Alytaus Jaunimo centro organizuotas renginys, skirtas mokslo metų užbaigimui, vyko Jaunimo centro kieme. Čia veikė ir bibliotekos mobilios išmaniosios skaityklos palapinė.

5. „Dzūkijos vaikų vasara“ vyko miesto bendruomenės kieme, kur buvo galima pasinaudoti ta pačia bibliotekos išmaniaja palapine.

Minėtuose renginiuose bibliotekos palapinę ir kitus bibliotekos įrengtus kampelius aplankė 460 švenčių dalyvių.

VB filialų renginiai. **Vidzgirio filialas** surengė 77 renginius: iš jų 27 kompleksiniai,10 žodinių, 40 vaizdinių. Tradiciškai didžioji dalis jų buvo skirti mažiesiems lankytojams (žr. „Renginiai vaikams“).

Jau pora metų Vidzgirio filiale veikia knygos mylėtojų klubas „Skaitau ir diskutuoju“. Kiekvieno mėnesio paskutinįjį trečiadienį bibliotekoje renkasi šio klubo narės aptarti tą mėnesį perskaitytos knygos. Kokią knygą perskaityti, siūlo visos “klubietės“. Socialiniame tinkle Facebook jos turi savo grupę ir tarpusavyje keičiasi informacija apie perskaitytas knygas, diskutuoja, dalijasi mintimis.

VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centre savipagalbos grupės moterims bibliotekininkė Rasa Armanavičienė organizuoja poezijos skaitymo popietes. Moterys iš socialinės rizikos šeimų ir pačios prisijungia prie eilių skaitymo bei dėlioja savųjų emocijų mozaiką.

Pirmojo Alytaus filialas. Filialas surengė 38 viešuosius renginius: iš jų 16 vaikams: Knygų ir dokumentų parodos – 12 (5 vaikams), rankdarbių parodos – 9 (5 vaikams), popietės – 7 (6 vaikams), 10 edukacinių užsiėmimų suaugusiems.

Filialas palaiko glaudžius ryšius su Piliakalnio seniūnaitija, tad kartu dalyvavo projekte „ Bendruomenė – mūsų šeima“ ir gavo finansavimą edukaciniams užsiėmimams: floristikai, žvakių liejimui, ir muilo gamybai. Buvo surengta 10 tokių edukacinių užsiėmimų. Bibliotekos skaitytojos prisijungė prie Suomijos ambasados inicijuotos akcijos“ Sveikas, mažyli – Lietuvai 100“, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Šiai progai jos numezgė 18 porų kojinaičių naujagimiams. Kartu su Piliakalnio progimnazijos moksleiviais ir mokytojais kūrybinėse dirbtuvėse „Mūsų Lietuvai 100“ bibliotekoje pagaminta 100 atvirukų ir tokiu būdu su Lietuvos atkūrimo šimtmečio švente pasveikinti Pirmojo Alytaus gyventojai.

Ataskaitiniais metais suaugusiems lankytojams surengta 11 įvairaus pobūdžio parodų. Įdomiausios jų: Vidmanto Svirsko fotografijos paroda „ Gamtos užkulisiai“, Aldonos Pacevičienės – „Kūrybinė išmintis – paprastume‘‘, klubo „Skiaucinukas“ – „Gyvybės medis tekstilėje“. Didžiausio dėmesio sulaukė penktoji Pirmojo Alytaus bendruomenės narių floristikos darbų paroda „Žiemos puokštė‘. Neliko nepastebėtas jaukus ir šiltas poetės, skaitovės Laimutės Petronienės kūrybos vakaras „Tik prisimink“. Vakaro metu veikė dizainerės, vilnos vėlimo meistrės Oksanos Graužinienės vilnos darbų paroda.

3.10. Mokamos paslaugos

2018 metais mokamų paslaugų kainų sąrašas buvo nepasikeitė:

1.Vartotojo pažymėjimo (bilieto) išdavimas:

1.1. Elektroninio skaitytojo bilieto išdavimas – 1,80 Eur;

1.2. Vienkartinio skaitytojo bilieto išdavimas – 0,30 Eur;

2. Kopijavimas (kopijavimo aparatu) – 0,06 Eur.

3. Papildomos kompiuterinės paslaugos:

3.1 Dokumentų skenavimas – 0,20 Eur;

3.2. Nespalvoto dokumento spausdinimas, kopijavimas – 0,06 Eur. (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

3.3. Spalvoto dokumento spausdinimas – 0,40 Eur (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

4. Dokumentų įrišimas (brošiūravimas):

4.1. 1 - 10 psl. – 0,30 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.2. 11 - 20 psl. – 0,60 Eur + įrišimo medžiagų kaina;
4.3. 21 - 40 psl. – 0,90 Eur + įrišimo medžiagų kaina;
4.4. 41 - 80 psl. – 1,20 Eur + įrišimo medžiagų kaina.
5. Salės nuoma 1 val:
5.1 Su multimedia įranga – 17,00 Eur;
5.2 Be multimedia įrangos – 9,00 Eur;
5.3 Po bibliotekos darbo valandų – 18,34 Eur.
6. Fizinių ir juridinių asmenų komercinė reklama bibliotekos patalpose (skelbimai ir kt.): 1 skelbimas, 1 lankstinukų/skrajučių komplektas, 1 reklaminė akcija – 8,70 Eur;
7. Bibliotekos išleistų leidinių platinimas – 1egz. savikaina + 0,50 Eur;
8. Kitų Alytaus leidėjų arba leidinių apie Alytų ir alytiškius platinimas pagal sutartis – leidinio kaina + 1,00 Eur.

2018 m. už skaitytojų bilietų išdavimą surinkta 861,20 Eur (2017 m – 1034,30 Eur).

Už papildomas kompiuterines paslaugas – 1982,62 Eur (2017 m. – 1581,59 Eur).

Už kopijavimo paslaugas – 417,74 Eur (2017 m. – 515,51 Eur). Per 2017 metus atlikta 7535 kopijos.

Delspinigių už laiku negrąžintas knygas surinkta 333,41 Eur (2017 m – 241,78 Eur).

Už patalpų nuomą surinkta 565,00 Eur (2017 m – 747,18 Eur).

Už bibliotekos išleistų ir kitų Alytaus leidėjų arba leidinių platinimą – 21,00 Eur.

Viso už mokamas paslaugas per ataskaitinius metus biblioteka gavo 4203,00 Eur.

3.11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

2018 m. įvairiuose žiniasklaidos šaltiniuose paskelbta **565** straipsniai, susiję su bibliotekos veikla, t. y. 189 straipsniais daugiau nei 2017 m.

	Iš viso straipsn.	Bibliotekos darbuotojų				Ne bibliotekos darbuotojų			
		Viso	Resp. sp.	Viet. sp.	Interneto psl.	Viso	Resp. sp.	Viet. Sp.	Interneto psl.
Viso VB sist.	**565**	**392**	1	28	363	**173**	1	22	150
VB	**441**	**342**	1	28	313	**99**	1	21	77
Miesto fil.	**124**	**50**	0	0	50	**74**	0	1	73

Didžiausia dalis straipsnių patalpinta internetiniuose puslapiuose www.alytus.lt, www.alytusplius.lt, www.alytausgidas.lt, www.alytauslaikas.lt, www.kasvyksta.lt/alytus, kiek mažiau spausdinta Alytaus miesto laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“.

Beveik visi bibliotekos padaliniai bei virtuali tekstų biblioteka „Gyvenimo stebėtojo užrašai pagal Jurgį Kunčiną“, turi profilius Facebook`e. „Išmanioji jaunimo erdvė“ – ir socialinio tinklo „Instagram“ paskyrą, kurioje talpinamos įvairios kasdienio gyvenimo Išmaniojoje erdvėje fotografijos.

Bibliotekos darbuotojos nuolat atnaujina ir tvarko bibliotekos svetainę – www.alytus.mvb.lt. bibliotekos paslaugos ar kt. naujienos bei bibliotekoje vyksiantys renginiai reklamuojami išoriniame LD ekrane.

Kaip ir ankstesniais metais, bibliotekoje vykstantys renginiai, naujoves buvo taip pat nuolat skelbiami jau minėtose svetainėse, miesto mokyklų socialinių tinklų puslapiuose, kt.

portaluose, pristatomi ir rodomi per Alytaus regioninę televiziją (vien iš vaikų ir jaunimo skyriuje vykusių renginių buvo parodyta 18 reportažų), aprašomi bei anonsuojami laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Miesto laikraštis“, įtraukiami į suvestinius miesto kultūros renginių mėnesinius planus. Suinteresuotiems lankytojams pakvietimai į renginius siunčiami elektroniniu paštu, (sukaupta kelių šimtų adresų bazė, dalis nuolatinių lankytojų informuojami telefonu). Jau daug metų aktyviai bendradarbiaujama su regionine radijo stotimi FM – 99. Čia ne tik operatyviai ir intensyviai buvo anonsuojami bibliotekoje vykstantys renginiai, bet ir kalbinami bibliotekos renginiuose viešintys įžymūs svečiai, bibliotekos darbuotojai.

2018 m. bibliotekos darbuotojai dalyvavo ir reklamavo savo paslaugas respublikinėje inovacijų parodoje „Sužinokime. Tobulėkime. Veikime“, kuri vyko Alytaus Šv. Benedikto gimnazijoje.

Bibliotekos reklamai pasitarnauja ir dalyvavimas bendrose miesto šventėse pvz.: „Šeimų šventėje“ Jaunimo parke ir kt., kur bibliotekos nelankantys tėvai ir vaikai susipažįsta su bibliotekos galimybėmis ir paslaugomis, po tokių renginių jie drąsiau ateina registruotis į biblioteką.

Jau antri metai Kultūros dienos (balandžio 15 d.) proga miesto erdvėse organizuojami „Kultūros pusryčiai“, kur miesto kultūros įstaigos, tarp jų ir biblioteka, reklamuoja savo paslaugas, renginius ir pan. 2018 m. tokie „pusryčiai“ žaismingai su išmone ir žaidybiniais elementais vyko prie centrinio Alytaus turgaus. Tokių renginių metu yra galimybė supažindinti praeivius su biblioteka, jos paslaugomis, pakalbinti ir pakviesti į biblioteką ateiti tuos žmones, kurie niekad nėra buvę joje.

Tarptautinę gimtosios kalbos dieną (vasarios 21-ąją) biblioteką pasiekė maloni žinia, kad 2017 m. Lietuvių kalbos draugijos organizuotame Metų žodžio ir Metų posakio konkurse bibliotekos direktorė Giedrė Bulgakovienė tapo nugalėtoja už posakį „Laikausi – kaip Gedimino kalnas“ (tai šiuolaikiškas atsakymas į klausimą „Kaip laikaisi?“). Šie pirmą kartą organizuoti rinkimai ir jų nugalėtojai buvo plačiai aprašyti žiniasklaidoje.

Didžiausią įtaką bibliotekos įvaizdžiui turi bibliotekoje dirbantys žmonės. Jų kompetencija, malonus aptarnavimas, patarimai labiausiai pritraukia į biblioteką lankytojus. Džiugu, kad bibliotekos administraciją nuolat pasiekia tik labai geri atsiliepimai apie bibliotekos darbuotojus.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS

4.1. Vartotojų (vaikų) aptarnavimas

Alytaus mieste 2018 m. gyveno 6472 vaikai iki 14 metų (261 vaiku mažiau nei 2017 m.). J. Kunčino VB sistemoje per ataskaitinius metus užregistruota **1329** vaikai iki 14 metų, t. y. 20,5 % visų mieste gyvenančių vaikų. 2018 m. užregistruota 132 vartotojais vaikais mažiau nei 2017 m.

J. Kunčino VB skaitė **766** vaikai;

VB miesto filialuose – **563** vaikai;

Vidutiniškai 1 filiale užregistruota **282** vaikai (Informacijos ir laisvalaikio centras vaikų neaptarnauja).

Vaikai iki 14 metų sudaro **16,4 %** visų bibliotekos vartotojų (2017 m. – 17,8 %).

2018 m. bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **41172** vaikų (**31,1 %** visų lankytojų), t. y. 4064 lankytojais mažiau nei 2017 m.:

Viešojoje bibliotekoje – 33531 (36,5 % visų lankytojų) ;

VB miesto filialuose – 7641 (18,9 % visų lankytojų).

Vidutinis vaikų lankomumas –**31,0**:

Viešojoje bibliotekoje – **43,8**;

VB miesto filialuose – **13,8**.

4.2. Išduotis

Per ataskaitinius metus išduota **36154** fiz. vnt**.** dokumentų vaikams**,** t. y. 471 arba 1,3 % mažiau nei 2017 m:

Viešojoje bibliotekoje – **24336** fiz. vnt**..**(2017 m. – 24158);

VB miesto filialuose – **11818** fiz. vnt**..**(2017 m. – 12467).

Dokumentų išduotis vaikams viešojoje bibliotekoje padidėjo 0,7 % , tačiau 5,5 % sumažėjo bibliotekos filialuose.

46,6 % visos išduoties sudaro grožinė literatūra. Pastarosios išduota **16834** fiz. vnt.

Viešojoje bibliotekoje – **11043** fiz. vnt.;

VB miesto filialuose – **5791** fiz. vnt.

41,3 % visos išduoties sudaro periodiniai leidiniai, jų išduota **14947** fiz. vnt.

Viešojoje bibliotekoje – **9546** fiz. vnt.;

VB miesto filialuose – **5401** fiz. vnt.

12,1 % sudaro įvairių mokslo šakų literatūros vaikams išduotis, t. y, **4373** fiz. vnt.:

Viešojoje bibliotekoje – **3747** fiz. vnt.;

VB miesto filialuose – **626** fiz. vnt.

Santykis tarp grožinės literatūros, įvairių mokslo šakų literatūros bei periodinių leidinių išduoties pasikeitė įvairių mokslo šakų (1,6 %) bei periodinių leidinių naudai (1,3 %) naudai. Grožinės literatūros išduotis sumažėjo 2,8 %. Šakinės literatūros panaudojimas tarp vaikų išaugo dėl to, kad pastaraisiais metais išleista daug įdomių, vaikams patrauklių knygelių įvairiomis temomis: psichologų pamokymai mažiesiems, knygos apie žmogaus kūną, įvairių bandymų knygelės ir pan. Jos visos tvarkomos ir išduodamos vaikams kaip šakinė literatūra.

Vaikų skaitymo pomėgiai nesikeičia. Pradinių (I–IV) klasių mokinių tarpe populiarūs lietuvių rašytojų T. Dirgėlos, D. Ausčio, S. Paltanavičiaus kūriniai. Iš užsienio rašytojų skaitomiausios D. Walliams bei L. Peirce knygos. Paaugliai (V–VIII klasių mokiniai), kaip ir praėjusiais metais, renkasi lietuvių autorių K. Gudonytės, R. Unos kūrinius, skaito užsienio rašytojų J. Green, M. Meyer knygas.

Vis dar neslopsta knygų serijų: Linos Žutautės apie „Kakę Makę“, Russell R. „Prietrankos dienoraštis“, Kinney, J. „Nevykėlio dienoraštis“ populiarumas. Mažieji lankytojai vis labiau nori skaityti komiksų knygeles su daugybe linksmų paveikslėlių ir mažai teksto, kas primena vaikų rašomas žinutes telefonu. Vaikų ir jaunimo skyrius parengė vaikų apklausą, kurios vienas iš klausimų buvo, ką norėtų skaityti vaikai, jei patys rinktųsi knygas be privalomų sąrašų: 65 % apklaustųjų vaikų rinktųsi komiksus; 15 % – apie monstrus, ateivius ir pan.; 10% – apie gyvūnėlius; 5 % – apie bedraamžių nuotykius mokykloje.

Įvairių mokslo šakų tarpe populiariausios knygos – „Lego idėjų knyga“, „Mokslo enciklopedija“, „Kodėlčiaus enciklopedija“, „1000 įdomybių“.

Tarp mažųjų skaitytojų išlieka populiarūs tie patys periodiniai leidiniai: „Flintas“, „Naminukas“, „National geographic kids“, „Su p.e.r.“, „Iliustruotasis mokslas“, „Barbie“, „Princeses“, „Justė“, „Panelė“ ir pan.

Vidutiniškas vaikų skaitomumas – **27,2**:

Viešojoje bibliotekoje – **31,8**;

VB miesto filialuose –**21,0**.

4.3. Renginiai vaikams

2018 m. mažiesiems skaitytojams organizuota **116** renginių: iš jų 23 kompleksiniai, 32 žodiniai, 61 vaizdinis (2017 m. – 107 renginiai).

SVB tinklo bibliotekose				VB				Miesto fil.				Renginių lankytojų skaičius
Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	
116	23	32	61	50	6	24	20	66	17	8	41	9570

50 renginių vaikams suorganizavo Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius. Metai pradėti Anzelmo Matučio 95-mečio minėjimu. Pradinukams tai buvo tikras linksmas gimtadienis, kuriame bibliotekos teatro būrelio narės kartu su vaikais žaismingai inscenizavo poeto eiles, minė mįsles, dalyvavo viktorinoje, susipažino su bibliotekoje saugomomis knygelėmis su kūrėjo autografais ir palinkėjimais.

Bibliotekoje buvo įdomiai pristatyta D. Jegelevičiūtės-Biekšienės knyga vaikams „Barbora Radvilaitė. Rūmų paslaptys“. Renginys vyko žaismingos konferencijos forma. Dailininkas Kostas Poškus vaikams suprantamais terminais papasakojo apie Renesanso epochą, tuometinius mokslo ir meno pasiekimus, papročius ir tradicijas. Renginio stilistika vaikus nukėlė į tikrą Renesansą – akį traukė karalių, dvariškių ir juokdarių kepurės, degančios žvakės, kvapnūs apelsinai ir kriaušės ir ... net pati Barbora Radvilaitė, kurią, puošniais rūbais pasipuošusi, įkūnijo Alytaus kraštotyros muziejaus darbuotoja. Vaikai grojo dūdelėmis, šoko ir dainavo, skaitė knygos ištraukas, apibėrė klausimais knygos autorę ir dailininką.

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metis pažymėtas 2 prasmingais renginiais – popietėmis „Iš kraičio skrynios“ bei „Eilės ir dainos Lietuvai“. Knygnešio diena paminėta popiete „Knygnešio diena bibliotekoje“; Teatro diena – žaidžiant teatrą bibliotekoje; Tarptautinė vaikų knygos diena – popiete „Svečiuose pas Anderseną“. Nacionalinė bibliotekų savaitė pradėta skaitymais netradicinėse erdvėse, t. y. vaikų bibliotekos prieigose, kuriuose dalyvavo aplinkinių mokyklų gimnazistai. Kitas bibliotekų savaitės renginys vaikams – konferencija „Pasakų magija knygoje „Debesų pataluos“ ir ateities bibliotekos vizija“. Konferencijoje buvo perskaityti keli pranešimai apie pasakų magiją ir ateities biblioteką. Renginyje dalyvavo viena iš pasakų knygos „Debesų pataluos“ autorių – mūsų bibliotekos darbuotoja Agnė Grigaliūnienė, kuri pasidalijo pasakos „Tetos Aldonos morkos“ sukūrimo istorija. Mažosios aktorės pristatė sceninius vaizdelius iš minėtos pasakų knygos, Vaikų globos namų auklėtiniai sukūrė šešėlių teatro spektakliuką.

Skyrius jau šešti metai įgyvendina edukacinį projektą, „Kas pasakė, kad skaityti nuobodu ir nemadinga?!“ Nors 2018 m. projektas ir negavo Kultūros tarybos finansavimo, tačiau jį parėmė miesto savivaldybė. Tai leido surengti susitikimus su vaikus dominančiais rašytojais: Rebeka Una, Liudviku Jakimavičiumi, Neringa Vaitkute, Gvidu Lataku. Kiekvienas iš šių susitikimų savitas, originalus, praturtinantis vaikų vaizduotę, skatinantis domėtis knyga, skaityti, kurti.

Jau keletą metų biblioteka savo paslaugas pristato ir dalyvauja miesto šventėse, kitų organizacijų renginiuose: Šeimų šventėje Jaunimo parke; XV menų šventėje vaikams „Skambantis spalvų miestas“; Alytaus centro bendruomenės renginyje, skirtame Vaikų gynimo dienai; Vaikų dienos centro renginyje „Dzūkijos vaikų vasara“. Jau tapo tradicija bibliotekos prieigose švęsti Kaimynų dieną, kuri paprastai vyksta linksmai – su muzika , eilėmis ir atrakcijomis.

Susiklostė graži tradicija laikas nuo laiko aplankyti Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centre gyvenančius senelius ir ligonius. Vaikų ir jaunimo skyriaus darbuotojai jiems skaito knygas, organizuoja viktorinas, kartu su muzikantais koncertuoja. Darbuotojai neapsiribojo Alytumi, buvo nuvykę ir į Veisiejų socialinės globos namus.

Skyriuje surengta 20 parodų vaikams, 4 iš jų su išradingais, linksmais pristatymais. Paminėtinos: „Senių besmegenių šalyje“,“Nupiešiu Lietuvą mažytę“, „Amatų karuselė“, „Mažoj širdelėj – Lietuva“, „O, spalvotoji knygele, vesk mane į raidžių šalį“, ‚Į žemę nusileido angelai“ ir kt.

Vidzgirio filialas, kaip ir vaikų bei jaunimo skyrius, ataskaitiniais metais taip pat suorganizavo 50 renginių vaikams. Biblioteka aktyviai bendradarbiauja su lopšelio-darželio „Volungėlė“ (kuriame ir įsikūrusi biblioteka) auklėtiniais, kaimynystėje esančia „Volungės“ pagrindine mokykla, Alytaus socialinių paslaugų centro Neįgaliųjų dienos centro (neįgaliesiems su proto negalia) lankytojais. Organizuojami bendri projektai ir šventės.

Vidzgirio filiale, kaip ir kitose miesto bibliotekose, buvo pažymėtas Anzelmo Matučio jubiejus. Čia vyko netradicinė integruota lietuvių kalbos pamoka „Anzelmas Matutis“. Bibliotekos darbuotojos vaikams parengė poeto kūrybos spaudinių parodą . Mokiniai žiūrėjo ištraukas iš filmo „Vaikų poetas Anzelmas Matutis“. Po filmo peržiūros vyko darbas grupėse.

2018 m. filiale organizuoti 4 įvairaus pobūdžio renginiai, skirti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-čiui: atvirukų paroda „Šimtas linkėjimų Lietuvai“, integruota lietuvių kalbos ir istorijos pamoka „Jie kūrė Lietuvą“, edukacinė programa „Iš praeities raštų“, intelektinis žaidimas „Ar žinai...?“. Be to, šiai iškiliai progai pažymėti bibliotekos kaimynai, Volungėlės lopšelio-darželio ugdytiniai, apipavidalino bibliotekos knygų lentynas Lietuvos valstybės kontūrais ir tokiu būdu spalvingai papuošė biblioteką.

Filialas aktyviai bendradarbiauja su miesto bendruomenės Vaikų dienos centro „Viena šeima“ ir VšĮ socialinių paslaugų vaikų dienos centro lankytojais. Kartu surengta nemažai renginių: Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vaikai skaitė bei vaidino Simono Daukanto „Žemaičių pasakas“; bendrose edukacijose gamino lėktuvėlius, mokėsi sveikai maitintis, dalyvavo popietėje „Gyvūnai šalia mūsų“. Jau septintą kartą biblioteka kartu su partneriais organizuoja didelį renginį miesto socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos centre „Iš širdies į širdį“, taip paminėdami Tarptautinę neįgaliųjų dieną.

Filiale surengta 40 įvairių vaikų kūrybinių darbų ir piešinių parodų:

- Lopšelio-darželio „Boružėlė“ keramikos būrelio ugdytinių darbelių iš molio darbelių paroda „Kalėdų senelį palydint“;
- Likiškėlių progimnazijos mokinių darbų paroda „Siūlai, siūlai, susivykit“;
- Šaltinių pagrindinės mokyklos mokinių darbų paroda „Šimtas linkėjimų Lietuvai“;
- Lopšelio-darželio „Volungėlė“ ugdytinių piešinių paroda „Šalis manoji – Lietuva“;
- E. Škarnulytės floristikos darbų paroda „Pavasaris atbunda“;
- Lopšelio- darželio „Boružėlė“ ugdytinių darbų paroda „Mažoj širdelėj – Lietuva“;
- Volungės progimnazijos mokinių darbų paroda „Kuriame Lietuvai“;
- Miesto socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos centro lankytojų darbų keramikos darbų paroda „Kai rankos sušildo molį“;
- Dzūkijos pagrindinės mokyklos spec. poreikių mokinių darbų iš šilko paroda „Pavasario žiedai“;
- Šaltinių pagrindinės mokyklos mokinių piešinių paroda „Alytus vaiko akimis“;
- Miesto socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos centro lankytojų darbų „Kitoks sagų gyvenimas“ ir kt.

Pirmojo Alytaus filialas mažiesiems skaitytojams surengė 16 renginių. Vaikai džiaugėsi Piliakalnio progimnazijos moksleivių surengtomis parodomis: kaukių – „Vejam žiemą“, fotografijos – „Gyvūnai tarp mūsų“, atvirukų – „Dovana Alytui“ bei ketvirtokų baigiamąja paroda „Kuria tėvai ir vaikai“. Vaikai aktyviai lankė “Drevinuko“ mokyklos-darželio ketvirtokų darbų parodą „Kūryba mano delne“. Filiale buvo tęsiami garsiniai skaitymai: „Pavasaris“, „Vasara“, vyko įvairios popietės. Malonų įspūdį vaikams paliko susitikimas su knygos „Barbora Radvilaitė. Rūmų paslaptys“ autore – Pirmojo Alytaus gyventoja Daina Jegelevičiūte-Biekšiene.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

5.1. LIBIS PĮ diegimas

2018 metais bibliotekos elektroniniame kataloge sukaupta 59504 arba 100 proc. dokumentų bibliografinių įrašų. Per metus elektroninis katalogas papildytas 1949 bibliografiniais įrašais, o tai yra 125 įrašais arba 6,85 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

Tvarkant muzikos garso įrašus ir natų dokumentus analizinių įrašų bazė papildyta 172 įrašais (124 garso ir 48 natų), t. y. 14 įrašų arba 8,86 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

5.2. Informacinis fondas

J. Kunčino VB informacinį fondą sudaro **7608** (5,0 % viso fondo) informaciniai leidiniai.

Viešojoje bibliotekoje – **5517** egz.

Vidutiniškai kiekviename filiale – **697** egz.

5.3. Katalogų ir kartotekų sistema

Bibliotekoje šiuo metu yra suvestinis, elektroninis, abėcėliniai ir sisteminiai skyrių bei filialų katalogai. Visuose padaliniuose jau seniai naudojamas tik elektroninis katalogas.

Bibliotekoje tebėra užkonservuotos šios kartotekos: bendroji straipsnių, kraštotyros, citatų, iliustracijų, bibliografijos bibliografijos, teminė eilėraščių, ikimokyklinukų ir pirmų bei II–IV klasių moksleivių teminės knygų.

5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Per ataskaitinius metus bibliotekos darbuotojams pateikta **9112** užklausų, į **7 649** užklausas buvo atsakyta teigiamai:

VB – **7058**;

VB filialuose –**591**;

Kiekvienas filialas vidutiniškai – **197**.

Neįvykdytų užklausų – **1463.**

Elektroniniu būdu atsakyta į **558** užklausas.

2018 m. gautų užklausų kiekis lyginant su 2017 m. sumažėjo 658 užklausom. Užklausų skaičius nėra tikslus, nes realiai jų pateikiama daugiau, bet ne visada bibliotekininkės spėja užrašyti. Didelis neatsakytų užklausų kiekis – tai adresinės užklausos, kai prašoma konkrečios knygos, kurios biblioteka neturi.

Sudėtingesnių ir įvairesnių užklausų sulaukia informacijos ir kraštotyros centro darbuotojai. 2018 metais čia gauta 2 880 informacinių užklausų, tai 13,54 % mažiau nei 2017 metais. (2017 m. – 3331 užklausa). Informacinių užklausų mažėjimo pagrindiniai faktoriai yra informacijos bei įvairių informacinių priemonių viešas prieinamumas virtualioje erdvėje bei studentų skaičiaus mažėjimas. Pagal pobūdį informacinių užklausų per metus gauta: teminių – 964, adresinių – 1893, faktografinių – 22, tikslinamųjų – 1. Iš jų elektroninėmis priemonėmis – 7.

Užklausos pagal mokslo šakas: bendrasis skyrius – 322, filosofija, psichologija – 173, religija – 22, visuomenės mokslai – 629, gamtos mokslai – 185, taikomieji mokslai – 827, menas – 258, kalbotyra – 99, grožinė literatūra – 130, geografija, istorija – 235. 2018 m. daugiausiai užklausų gauta medicinos tema iš Alytaus kolegijos Bendrosios praktikos slaugos specialybės studentų. Pagal užklausų populiarumą antrą vietą užima ekonomikos, finansų, pedagogikos temos. Taip pat nemažas informacijos poreikis ir įvairiomis vadybos temomis.

Neatsakyta į 26 temines užklausas. Trūko informacijos apie programavimo kalbą C#, aerodinamiką, šiuolaikinės šildymo sistemas, krizių intervenciją socialinio darbo praktikoje, pacientų su insulto diagnoze slaugą, Lean sistemą, spalvotų metalų suvirinimą, elektros energetinius įrengimus ir instaliaciją, automobilių transportą, aludarystę, graviravimą, logikos uždavinynų, LTSR civilinis kodekso, žinynų mokymuisi Kembridžo universitete, „Mėnesienos sonatos“ natų, ir kt. Viena iš įdomesnių užklausų buvo surasti pavardes asmenų, nusprendusių bibliotekų knygose dėti spaudą pirmame ir septynioliktame puslapiuose.

Informacinėms užklausoms atsakyti Bendrojoje knygų bei Kraštotyros skaityklose panaudoti 4339 leidiniai. Trumpesniam terminuotam laikotarpiui (10 dienų) į namus išduota 2203

leidiniai. Daugiausiai kartų išduota „Anusevičienė, O. V. Žmogaus anatomija ir fiziologija: mokymo knyga“ (2014) – 23 kartus, „Vokiečių-lietuvių kalbų medicinos terminų žodynas“ (2000) – 19 kartų, „Stewart N. Išsamus masažo kursas“ (2011) – 18 kartų, po 15 kartų skolintos „Sezemanas V. Estetika“(1970) ir Mitchell S. Masažas : išsamus iliustruotas vadovas : nuoseklus prisilietimo meno pažinimas“ (2011).

5.5. Internetas

Visose 5 miesto bibliotekose lankytojų paslaugoms yra nemokama prieiga prie interneto per LITNET tinklą. Interneto ryšys yra tiekiamas per optinį kabelį. Bibliotekoje veikia bevielis internetas (Wi-fi).

Viešojoje bibliotekoje veika 3 interneto skaityklos: Išmanioji jaunimo erdvė su 6 stacionariais bei 8 planšetiniais kompiuteriais (projektas „Bibliotekos pažangai – 2”); 10 vietų VIP centras (projektas „Bibliotekos pažangai”); 1 skaitykla su 4 kompiuterizuotomis darbo vietomis. Lankytojų srautai atitinkamai pasiskirstę šiose erdvėse atsižvelgiant į amžių, poreikius ir kitus veiksnius. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje bei filialuose yra kompiuterizuotos darbo vietos su prieiga prie interneto.

Viso J. Kunčino VB sistemoje vartotojams yra **43** kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga:

VB – **30**;

VB filialuose – **13**.

Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **14 576** interneto vartotojai, t. y. 2761 lankytoju mažiau nei 2017 m.:

Miesto VB – **10517** (buvo 12566**)** lankytojai;

Miesto VB filialuose – **4059** (buvo 4771**)** lankytojas.

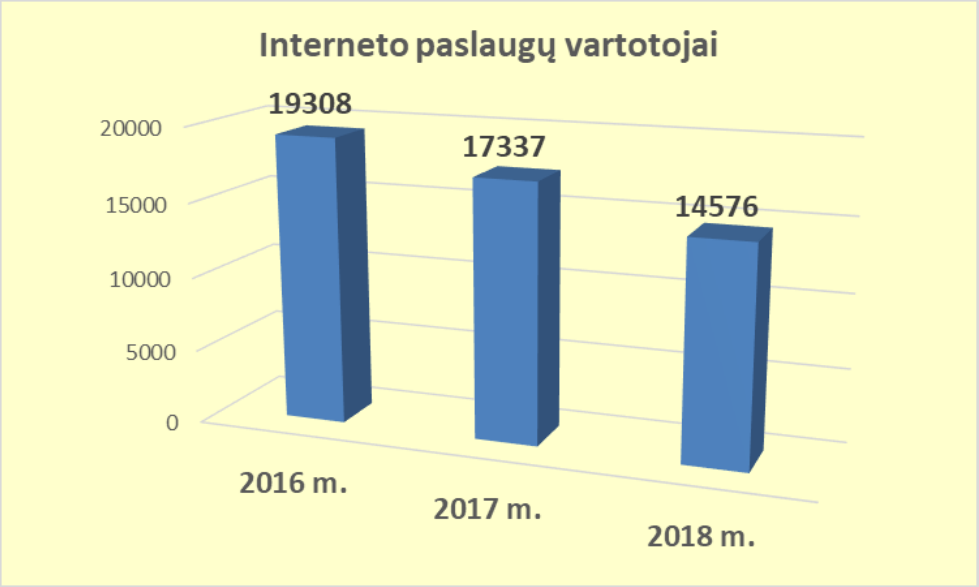

Interneto vartotojų prie stacionarių kompiuterių jau kelerius metus iš eilės natūraliai mažėja. Bibliotekoje veikia bevielis interneto ryšys, tad vis daugiau lankytojų dirba su nuosavais nešiojamais kompiuteriais, jungiasi mobiliaisiais telefonais, planšetėmis. Dažnai užsuka besimokantys žmonės, ir nors jie paprastai reikiamą literatūrą turi savo išmaniosiose laikmenose, tačiau dažnam prireikia papildomos literatūros, mokslinio straipsnio, leidinio bibliografinio aprašo

patikslinimo. Lankytojus pritraukia ir bibliotekoje teikiamos spausdinimo bei skenavimo paslaugos, dažnas lankytojai spausdinasi banko išrašus, kelionių ar renginių bilietus.

Aktyviausi interneto viešosios prieigos vartotojai yra suaugusieji. Didžioji jų dalis praleidžia socialiniuose tinkluose, apmoka sąskaitas internetu, spausdinasi komunalinių mokesčių sąskaitas, skrydžių bilietus, dovanų kuponus, ieško konkrečios informacijos – darbo skelbimų, parduodamų automobilių skelbimų ir t. t. Besimokantys ar kvalifikaciją keičiantys vartotojai, rašo bei spausdinasi referatus, diplominius darbus. Dažnas lankytojas skenuoja įvairius dokumentus bei juos siunčia paštu. Bibliotekininkės pastebėjo, jog kai kurios organizacijos, pvz. „Mano gilė“ savo klientus, neturinčius asmeninės prieigos prie interneto, siunčia į biblioteką užpildyti prašymus kompensacijai už servitutą. Bet prašymų pildymas vyksta per e. bankininkystę, o dažnas, ypač vyresnio amžiaus asmuo, visiškai neturi patirties dirbti kompiuteriu, neturi nei el. pašto, nei išmaniojo telefono, o kau kurie net nėra prisijungę ir prie e. bankininkystės. Tad darbuotojai susiduria su problema, jog, vadovaujantis asmens duomenų apsaugos bei vartotojų duomenų apsaugos įstatymais, neturi teisės ir negali suteikti tam tikrų paslaugų, naudotis vartotojo e. bankininkystės prisijungimo duomenimis ir pan.

Be to, padaugėjo atvejų, kai sugriežtinus apsaugos priemones naudojantis el. paštu, dažnas lankytojas bibliotekoje negali įeiti į savo el. pašto paskyrą. Būta atvejų, kai saugos sistema prisijungimo slaptažodžius siunčia į mobiliuosius telefonus, o telefono numerį vartotojas jau seniai būna pakeitęs, o el. pašto paskyroje neatnaujinęs savo asmeninių duomenų, tad niekaip nepavyksta prisijungti. Taip pat pasitaiko atvejų, kai reikia atsisiųsti ir atsispausdinti kokį nors dokumentą, o lankytojas neturi savo el. pašto. Todėl tokiems vartotojams teko sukurti bendrą el. pašto dėžutę. Į šį paštą persiunčiami dokumentai ir tokiu būdu galima atspausdinti norimus dokumentus.

5.6. Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

2018 metais bibliotekoje buvo galima pasinaudoti šiomis duomenų bazėmis:

- Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB).
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografijos straipsnių bazės 1994-2002 metų archyvu.
- Infolex.
- Naxos Music Library.
- EBSCO Publishing (8 duomenų bazių paketas).

Per metus Nacionalinės bibliografijos duomenų banku bibliotekoje pasinaudota 41 kartą. Daugelis vartotojų šiuo duomenų banku naudojasi savarankiškai iš ne bibliotekoje esančių kompiuterių, kadangi yra supažindinti ir apmokyti juo naudotis. Teisinėje Infolex duomenų bazėje atliktos 65 operacijos. EBSCO duomenų bazėje per metus atliktos 608 sesijos, 3731 paieška. Naxos Music Library bazė mūsų bibliotekos lankytojams nėra aktuali.

Naudojimasis kitomis elektroninėmis paslaugomis lyginant su ankstesniais metais padidėjo, išskyrus virtualių apsilankymų skaičių. Kiti 3 rodikliai teigiami, o atsiųstų įrašų skaičius padidėjo daugiau nei 2 kartus. Per ataskaitinius metus šiomis paslaugomis buvo pasinaudota:

interneto seansų – **14205** (2017 m. – 13976);
atsiųstų įrašų – **36045** (2017 m. – 15936);
virtualių apsilankymų – **9446** (2017 m. – 10210);
paieškų skaičius –**75240** (2017 m. – 60874).

5.7. Kraštotyros darbas

2018 metais kraštotyros fondas pasipildė 115 naujų leidinių (2017 m. – 270 egz.). Šiuo metu kraštotyros fondą sudaro **2636** dokumentai.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2018 m.	Iš viso	Parengta 2018 m.
VB	2751	89 362	6025	149	2

2018 metais ir toliau tęsiamas bendradarbiavimas su Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB). Šiam bankui kuriami analiziniai įrašai iš regioninio savaitraščio „Dainavos žodis“ bei žurnalo „Dainava“. Per metus parengti ir į NBDB eksportuoti 797 įrašai, t. y. 61 įrašu arba 7,6 proc. daugiau nei 2017 m.

Viena iš pagrindinių kraštotyrinės veiklos sričių – informacijos apie kraštą rinkimas, analizavimas, sisteminimas, analizinių įrašų kūrimas ir jų įrašų įtraukimas į elektroninį bibliotekos katalogą. Įrašai rengiami iš vietinės regioninės spaudos, bibliotekoje prenumeruojamų periodinių leidinių bei bibliotekos įsigyjamų knygų. 2018 metais buvo sukurti 6025 įrašai, kuriais ir pasipildė bibliotekos elektroninis katalogas, t. y. 1404 įrašais arba 23,3 proc. daugiau nei 2017 m. Toliau tęsiamas retrospektyvios kraštotyrinės bibliografijos kortelinės kartotekos įtraukimas į elektroninį katalogą. Metų pabaigoje buvo baigiama rekataloguoti UDK 352 skyriaus „Vietinės valdymo įstaigos“ rubrika „Alytaus rajono savivaldybė“.

Svarbi kraštotyros veiklos sritis – vartotojų informacinių, kultūrinių, laisvalaikio ir skaitymo poreikių tenkinimas, prieigos prie kraštotyrinės informacijos užtikrinimas kuo platesnei vartotojų grupei. Viso per 2018 m. metus bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojai atsakė į 444 kraštotyrinio pobūdžio užklausas (2017 m. – 438). Iš jų, į 405 užklausas atsakė Informacijos ir kraštotyros centro darbuotojai (2017 m. – 402 užklausų). Iš jų: teminių – 115, adresinių – 275, faktografinių – 14, tikslinamųjų – 1. Pagal mokslo šakas užklausų gauta: bendrasis skyrius – 116, filosofija, psichologija – 3, religija – 4, visuomenės mokslai – 40, gamtos mokslai – 5, technikos mokslai – 27, menas – 35, kalbotyra – 7, grožinė literatūra – 108, geografija, istorija – 60.

Dažnas lankytojas ieško ankstyvesnių publikacijų vietinėje spaudoje apie konkrečius asmenis, įvykius. Viena skaitytoja jau keleri metai iš eilės lankosi Kraštotyros skaitykloje ir domisi visais naujai gautais leidiniais. Ji viena pirmųjų ir perskaito naujai skaitykloje gautas knygas. Moksleiviai itin domisi Alytaus miesto fotografijų albumais. Ypač jų dėmesį prikausto senosios Alytaus nuotraukos, darytos prieš kelis dešimtmečius ar/ir dar anksčiau, bando atpažinti per daugelį metų jau stipriai pasikeitusias vietas, vaizdus. Per metus daugiausia kartų buvo pasinaudota knyga „Stanionis V. Alytus: XX a. vaizdai: [nuotraukų albumas]“ (1999) – 22 kartus, „Bulgakovas, Z. Senasis ir naujasis Alytus [Nuotraukų albumas]: 1971–1997“ (2003) – 21 kartas, „Zenono Bulgakovo Alytus: [fotografijų albumas]“ (2016) – 19 kartas, „Bulgakovas, Z. Alytus: [fotoalbumas]“ (1981) – 16 kartų, „Kondratas B. Kūrėjų pėdsakais. Kn. 9: Alytaus krašte“ (2013) – 11 kartų.

Kraštotyros skaitykloje teikiama leidinių terminuoto skolinimo į namus paslauga, kai leidiniai skolinami 14 dienų. Ja pasinaudojo 91 lankytojas, į namus tokiu būdu išduoti 172 leidiniai.

Toliau sistemingai publikacijų kopijomis pildomi jau esami teminiai ir personalijų aplankai, tęsiamas „Kraštiečių ir Alytaus datų sąrašo“ pildymas. Parengti nauji 2018 metų Alytaus miesto kultūros premijos laureatų – architektų Aido ir Alfredos Urmanavičių bei kompozitoriaus Andriaus Abromavičiaus personalijų aplankai.

Informacijos ir kraštotyros centro bibliografės kraštotyrai parengtas edukacijas, skirtas rašytojui Jurgiui Kunčinui virtualioje erdvėje, užregistravo į Ugdymo plėtotės centro, Kultūros ministerijos ir Švietimo ir mokslo ministerijos rengiamą kultūros edukacijos savaitę „Menų dūzgės“, kurios metu pedagogai kviečiami susipažinti su kultūros įstaigų projektais ir veiklomis. Tenka apgailestauti, jog pedagogai tuo nesusidomėjo. Visiškai priešingai sekėsi balandžio 4–5 dienomis Švietimo ir mokslo ministerijos, Ugdymo plėtotės centro ir Alytaus Šv. Benedikto gimnazijos organizuotoje inovacijų parodoje „Sužinokime. Tobulėkime. Veikime“, kuri vyko Alytaus Šv. Benedikto gimnazijoje. Šioje parodoje pristatyta rašytojo Jurgio Kunčino edukacinė programa bei biblioteka ir jos teikiamos paslaugos sulaukė itin didelio susidomėjo ne tik tarp Alytaus pedagogų, bet ir tarp pedagogų iš visos Lietuvos.

Alytaus liaudies muzikos studijos „Varsa“ vadovo Vido Simanausko prašymu parengtas Alytaus mišraus choro „Putinas“ įkūrėjo ir ilgamečio meno vadovo, chorinės muzikos puoselėtojo, Alytaus kultūros premijų laureato, vieno iš kandidatų gauti Alytaus Garbės piliečio vardo nominaciją Jono Vytauto Pavilonio darbų, nuopelnų Alytaus miestui bei jo turimų apdovanojimų sąrašas.

Vasarą sulaukta Raudonojo Kryžiaus Alytaus skyriaus prašymo fotografuoti socialiai remtinų vaikų vasaros stovyklos išvykas į D. Sebastino, DPD, „Danties linija“ odontologijų klinikas Alytuje. Bibliotekos darbuotojos įvykdė šį prašymą, vėliau šios nuotraukos elektroniniu paštu buvo persiųstos Raudonajam Kryžiui.

Kaip ir kasmet surengta nemažai kraštotyrinio pobūdžio spaudinių ir dokumetų parodų, daugelis jų aprašytos skyrelyje „Renginiai“. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Vasario 16-ajai parengta paroda iš kolekcininkų Algimanto Antanevičiaus, Zenono Gramacko ir Virginijaus Oželio asmeninių archyvų „Mūsų laisvės aušra. Dokumentika“. Atidarymo metu svečiavosi Vilniaus mokytojų namų folkloro ansamblis „Vilniaus dzūkuliai“. Parengta spaudinių paroda „Garsus Paryžiuje kūręs lietuvių dailininkas Vytautas Kasiulis (1918 04 23 – 1995 03 12)“, skirta šio žymaus, iš Alytaus rajono kilusio dailininko 100-osioms gimimo metinėms paminėti ir kt.

Spalio mėn. Lietuvos mokslų akademijoje vyko Alytaus miesto dienos. Jų metu buvo pristatytos miesto kultūrinės bei socialinės pastarųjų metų naujovės. Daug dėmėsio čia buvo skirta Jurgio Kunčino kūrybai. Jo 75-mečiui parengtą ekslibrisų parodą susirinkusiems pristatė bibliotekos direktorė Giedrė Bulgakovienė; keletą dainų pagal J. Kunčino eiles atliko alytiškis kompozitorius Alvydas Jegelevičius, o apie J. Kunčino asmenybę papasakojo poetas Antanas A. Jonynas.

Ataskaitiniais metais ir toliau sėkmingai tęsiamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialiniame tinkle „Facebook“ profilyje https://www.facebook.com/kuncinotekstai/timeline?ref=page_internal. Per metus šiame profilyje padaryti 43 įrašai, viešinantys rašytojo kūrybą bei pateiktos nuorodos jo kūrybą publikuojančią virtualią biblioteką „Gyvenimo stebėtojo užrašai“. O bibliotekos interneto svetainėje buvo eksponuojama ekslibrisų konkurso, skirto J. Kunčino 70-mečiui paminėti, darbų virtuali galerija.

Viso 2018 m. surengta 16 kraštotyrinio pobūdžio renginių, jie atsispindi ataskaitos skyriuje apie renginius.

VI. METODINĖ VEIKLA

Pagrindinės metodinės veiklos kryptys nesikeičia:
bibliotekų veiklą reglamentuojančių dokumentų , standartų diegimas;
naujų technologijų bibliotekoje diegimas;
statistikos kaupimas;
pažangios šalies bibliotekų patirties skleidimas ir įgyvendinimas;
praktinės pagalbos teikimas;
darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.

Bibliotekoje metodinį darbą, kaip ir ankstesniais metais, dirba direktorės pavaduotoja ir vyr. metodininkė, atsakinga už bibliotekos viešuosius ryšius ir projektų rengimą. Kiekvienais metais bibliotekoje daugėja renginių, jų organizavimas ir koordinavimas taip pat imlus darbo sąnaudoms. Kiekvieną mėnesį taip pat rengiami mėnesio renginių planai, jie pateikiami Alytaus miesto savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus miesto kultūrinių renginių planus.

Bibliotekų sistema kompaktiška, tad vyksta nuolatinis tiesioginis bendravimas su padalinių darbuotojais. Planine tvarka ar reikalui esant jie aplankomi, apmokomi naujai priimti darbuotojai, teikiama papildoma praktinė pagalba, operatyviai sprendžiamos iškilusios profesinės problemos, ginčai ir pan. Kiekvieną mėnesį renkami skyrių ir filialų statistiniai duomenys, jie analizuojami. Mėnesio veiklos rodikliai pateikiami miesto savivaldybės Kultūros skyriui. Kas mėnesį rengiami ir padalinių vedėjų gamybiniai pasitarimai, aptariami veiklos rezultatai,

aiškinamasi trūkumai, problemos. Surengti 5 visuotiniai susirinkimai. Rengiami planai, ataskaitos M. Mažvydo bibliotekai ir Alytaus miesto Tarybai bei savivaldybės Kultūros skyriui, rengiama informacija kitiems jos padaliniams.

Tęsiamas bendradarbiavimas su miesto mokyklų bibliotekomis.

VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE.

7.1. Tiriamieji darbai. Apklausos.

Bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrius ataskaitiniais metais atliko tyrimą – apklausą „Ar reikalingi privalomų knygų sąrašai pradinių klasių moksleiviams“. Mat skyriaus bibliotekininkės nuolat girdi tėvelių pasisakymus, diskusijas, abejones šių sąrašų reikalingumu, jų turiniu. Dažnai kyla klausimas, ar minėti sąrašai padeda pamilti knygą ar atgrąso vaiką nuo jos. Buvo apklausta 50 pradinių klasių moksleivių, atėjusių skaityti į biblioteką su sąrašais. Atsakymai tokie: 10 % apklaustų vaikų sąrašai patinka, 10 % apklaustųjų atsakė, kad, jei ne privalomi sąrašai, neskaitytų nieko, nes nemėgsta skaityti, 80 % vaikų norėtų skaityti knygas ne iš sąrašo, bet rinktis patys. Koks tas sąrašas puikus bebūtų, dažnas vaikas ima dar vieną knygą “sau”. Darbuotojos pastebėjo, kad iš minėtų sąrašų vaikams paprastai įdomios tos knygelės, kurios trumpos, gražiai iliustruotos. Tačiau apie 60 % knygelių yra išleistos prieš 30–40 metų, tad šiandieniniams vaikams jos visiškai nepatrauklios. Išvada, kad sudarant sąrašus, reikėtų glaudesnio mokytojų ir bibliotekininkų bendradarbiavimo.

Bibliotekos lankytojai dalyvavo Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos tyrime apie duomenų bazių panaudojimą bibliotekose. Anketas buvo galima pildyti ir online būdu. Popierinės anketos buvo nuskenuotos ir nusiųstos Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešajai bibliotekai.

7.2 Projektų rengimas

2018 metais biblioteka parengė ir vykdė 5 projektus. Viso projektams gauta **15 025** Eur. Iš jų: 3 200 Eur iš Lietuvos kultūros tarybos, 11 825 Eur iš Alytaus miesto savivaldybės.

2018 metais finansuoti šie projektai:

„Tarptautinis ekslibrisų konkursas ir paroda „EX LIBRIS. 100 mūsų laisvės vizijų“

Projekto tikslas – įprasminti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį specialiai šiam įvykiui sukurtų mažosios grafikos formų išliekamąja sklaida ir padidinti šio svarbaus istorijos fakto žinomumą už Lietuvos ribų. Konkurse dalyvavo 18 autorių iš Lietuvos ir užsienio šalių. Surengta darbų paroda ir išleistas darbų katalogas.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė (2700 Eur).

„Dainuojamosios poezijos koncertas Lietuvos Valstybės atkūrimo 100-mečio proga“

Projekto tikslas – surengti garsių Lietuvos dainuojamosios poezijos ar kitų atlikėjų, turinčių savo repertuare pilietiškumą, patriotizmą skatinančių dainų, vakarą. Buvo surengtas vakaras, kuriame dalyvavo ir dainas atliko Veronika Povilionienė ir Vytautas V. Landsbergis.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė (1425 Eur).

„Tarptautiniai trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“

Aštuntą kartą surengti skaitymai, skirti alytiškio rašytojo Jurgio Kunčino atminimui, trumposios prozos kūrinius Alytuje pristatė autoriai ne tik iš Lietuvos bet ir iš užsienio.

Renginių cikle „Imbiero vakarai – 2018“ įvyko trumposios prozos kūrinių konkursas, garsiniai skaitymai, tradicinė Jurgio Kunčino valanda, paskaitos, parodų atidarymai, akustinės muzikos vakaras ir kiti kultūriniai įvykiai. Išleistas specialus „Imbiero vakarų-2018“ leidinys –

laikraštis „Imbiero tiesa“. Trumposios prozos skaitymų medžiaga publikuojama interneto tinklapyje.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė (6200 Eur) ir Lietuvos kultūros taryba (3200 Eur). Viso – 9400 Eur.

„Kas pasakė, kad skaityti nuobodu ir nemadinga?!!-6“

Projekto metu Alytaus vaikai ir jaunimas turėjo galimybę susitikti su žinomais lietuvių vaikų rašytojais, sudalyvauti jų rengiamose edukacinėse veiklose. Projekto veiklos prisidėjo prie vaikų ir jaunuolių skaitymo skatinimo, kūrybiškumo ir saviraiškos ugdymo bei socialinę atskirtį patiriančių grupių integracijos.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė (850 Eur).

„Menų laboratorija“

Surengtas edukacinių renginių ciklas. Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė (650 Eur).

VIII. PERSONALAS

8.1. Darbuotojų skaičius ir kaitos problemos

J. Kunčino VB sistemoje yra **36** etatai. Dirba **36** darbuotojai: iš jų **26** – profesionalūs bibliotekininkai. Iš jų:

VB – 22 bibliotekininkai;

VB miesto filialuose – 4 bibliotekininkai.

Darbuotojų kaita minimali. Bibliotekininkų amžiaus vidurkis – 47 metai. Dirbo 1 pensijinio amžiaus darbuotoja, tačiau rudenį susitarimo būdu paliko biblioteką.

8.2. Darbuotojų išsilavinimas

Su aukštuoju išsilavinimu dirba:
J. KunčinoVB – 19 darbuotojų (73,1 %). Iš jų:
VB – 18 darbuotojų;
VB miesto filialuose – 1 darbuotojas.
Su aukštesniuoju išsilavinimu dirba:
J. KunčinoVB – 7 darbuotojai (26,9%). Iš jų:
VB – 4 darbuotojai;
VB miesto filialuose – 3 darbuotojai.
Kitokio išsilavinimo darbuotojų tarp profesionalių bibliotekininkų nėra.

8.3. Kvalifikacijos kėlimas

2018 m. kvalifikaciją kėlė 14 (38 **%)** darbuotojų: 11 bibliotekininkų ir 3 kvalifikuoti specialistai.

4 darbuotojos dalyvavo Vilniaus Adomo Mickevičiaus apskrities viešosios bibliotekos organizuotuose mokymuose „Biblioterapija: literatūros atranka“ Druskininkuose.

2 darbuotojai dalyvavo M. Mažvydo bibliotekoje vykusio tarptautinio projekto „Inovatoriai ir ugdytojai bibliotekose“ seminare.

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja laimėjo kvietimą ir kelionę į tarptautinio projekto „Inovatoriai ir ugdytojai bibliotekose“ patirties pasidalijimo seminarą – konferenciją Varšuvoje.

Direktorės pavaduotoja dalyvavo Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos oraganizuotame dialoge kartu su Graikijos bibliotekininkų ir mokslininkų asociacija „Bibliotekų

tvarumui: tarptautiniai tarpinstituciniai dialogai tarp Lietuvos ir Graikijos kultūros, švietimo ir turizmo sektorių“ Graikijoje.

4 darbuotojos dalyvavo A. Mickevičiaus apskrities viešojoje bibliotekoje vykusiuose IRT mokymuose.

1 darbuotoja dalyvavo A. Mickevičiaus apskrities viešojoje bibliotekoje organizuojamuose nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos projekto „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“ elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros mokymuose „Rinkodaros efektyvumo didinimas su Google Analytics ir komunikacija socialiniuose tinkluose.

1 darbuotoja dalyvavo Lietuvos kultūros instituto mokymuose „Kultūros garažas“.

2 darbuotojos dalyvavo projekto „Prisijungusi Lietuva“ organizuotuose kursuose/kūrybinėse dirbtuvėse „Kaip paskatinti informacinėmis ir ryšių technologijomis naudotis skaitmeninių įgūdžių neturinčius asmenis“.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus darbuotoja išklausė seminarą „Lėlių teatras – kultūrinei vaikų edukacijai“ Birštone.

8.4. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 J. Kunčino VB darbuotojui vidutiniškai tenka – **328** skaitytojai. Iš jų:
VB – **208**;
VB filialuose –**728**.
1 J. KunčinoVB darbuotojui vidutiniškai tenka **5293** lankytojai. Iš jų:
VB – **4372**;
VB filialuose – **10129**.
1 J. KunčinoVB darbuotojas vidutiniškai išduoda **10896** dokumentus. Iš jų:
VB – **9026**;
VB filialuose – **20717**.

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

9.1. Patalpų būklė

Bibliotekos materialinė bazė išlieka panaši kaip ir ankstesniais metais. Opiausia problema – centrinės bibliotekos patalpos. Bibliotekos darbuotojai gauna vis daugiau nusiskundimų dėl to, kad renginių metu salėje trūksta vietos, be to, bloga ventiliacija (pakeisti ventiliatoriai neišsprendė problemos, mat cokoliniame aukšte susirinkus daugiau žmonių, tinkamo vėdinimo nepavyksta užtikrinti). Vis labiau trūksta patalpų abonemento bei skaityklos knygų lentynoms, klaidus patalpų išplanavimas taip pat nepasitarnauja lankytojų ir darbuotojų patogumui.

Metų pabaigoje bendrąjai skaityklai užsakyti mobilūs, modernūs, šiuolaikiškesni baldai, kurie suteikia skaitytojams daugiau individualios erdvės ir jaukumo. Vaikų ir jaunimo skyriuje ekooda pervilktos kėdės, kurios taip pat pagerino estetinį bibliotekos vaizdą.

9.2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.

Visi VB padaliniai yra kompiuterizuoti ir turi prieigą prie interneto (optinis kabelis). Viso J. Kunčino VB sistemoje yra **73** kompiuterizuotos darbo vietos:

J. Kunčino VB sistemoje	73 Iš jų:	43 vartotojams	30 darbuotojams
Miesto VB	56	30 vartotojams	26 darbuotojams
3 miesto filialuose	17	13 vartotojams	4 darbuotojams

Biblioteka turi 2 kopijavimo aparatus**.** Abu yra viešojoje bibliotekoje ir skirti vartotojams. VB filialuose dauginimo aparatų nėra. Bibliotekoje taip pat yra 2 komplektai multimedia įrangos, galingas skaneris, 5 multifunkciniai įrenginiai, kompiuterinių žaidimų konsolė su judesių aptikimo įranga, žaidimų stalas, 1 filmavimo kamera, 3 fotoaparatai, 11 planšetinių kompiuterių, 3D akiniai, televizorius su dideliu LD ekranu ir LD ekranas išorinei bibliotekos paslaugų bei renginių reklamai. Metų pabaigoje iš dalies atnaujinta ir įgarsinimo įranga – nupirktas naujas stiprintuvas, 2 garso kolonėlės.

Biblioteka turi lengvąjį automobilį VW Touran.

9.3. Patalpų plotas

Bendras bibliotekų patalpų plotas – **2179** m^2
Naudingas patalpų plotas – **1490** m^2

9.4. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų – **3030** metrai;
Atviro fondo lentynų –**2998** metrai.

X. FINANSAVIMAS

2018 m. J. Kunčino VB išlaidos sudarė **468 381,0** Eur.
Iš jų:
darbuotojų darbo užmokesčiui – **271 754,0** Eur.;
dokumentų įsigijimui – **56 132,0** Eur: iš jų 45943,0 Eur – knygoms; 10051,0 Eur – periodikai; 138,0 elektroniniams dokumentams įsigyti;
automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui –**5 966,0** Eur ;
kitos išlaidos – **134 529,0** Eur.
Viso per ataskaitinius metus biblioteka gavo **424422,0** Eur**.**
Iš jų:
Miesto savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos – **405519,0** Eur.
Iš jų:
steigėjo lėšos dokumentams įsigyti – **2122,0** Eur;
steigėjo lėšos prenumeratai – **10051,0** Eur.
Lėšos už mokamas paslaugas – **3848,0** Eur.
Lėšos iš kitų viešų šaltinių (parama) – **30,0** Eur.
Programų, projektų (grantų) lėšos – **15025,0** Eur.

IŠVADOS

Sėkmės

- Nepaisant nuolatinio gyventojų skaičiaus mieste mažėjimo, bibliotekos paslaugų vartotojų ir lankytojų skaičiai mažėja labai nežymiai, miesto gyventojų sutelkimo procentas išlieka stabilus.
- Miesto bibliotekose be tradicinių bibliotekinių paslaugų vis labiau įsivyrauja modernios informacinės paslaugos: skaitytojai vis aktyviau naudojasi nuotolinėmis elektroninėmis paslaugomis, nuolat organizuojami pagyvenusių miesto gyventojų IT mokymai, skaitmeninama kraštotyros kartoteka.

- Plečiasi Išmaniosios erdvės jaunimui viešoji veikla. Čia vykstantys įvairūs renginiai jaunimui, kiti kūrybiniai ar saviraiškos, edukaciniai užsiėmimai padeda pritraukti miesto jaunimą, ypač iš socialiai pažeidžiamų sluoksnių.
- Biblioteka tapo labiau matoma su Išmaniąja bibliotekos palapine ir visu pluoštu nemokamų čia teikiamų paslaugų išėjusi į miesto parkus, kitas miesto erdves, prisijungdama prie įvairių miesto organizacijų renginių ir švenčių.
- Visuomenėje matoma ir pripažįstama bibliotekos kultūrinė veikla. Palankaus miestelėnų įvertinimo pelnė bibliotekos ir jos padalinių įvairūs renginiai Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Nuosekliai ir įtaigiai populiarinamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybinis palikimas, miestelėnų sąmonėje vis labiau įtvirtina šio kūrėjo sąsajas su jo gimtuoju Alytumi. Jo atminimui skirti trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“ itin sėkmingai įvyko jau aštuntąjį kartą ir galutinai įsitvirtino kaip tarptautinio formato miesto renginys.
- Daug ir nuosekliai, kryptingai dirbama su labiausiai pažeidžiamomis socialinėmis grupėmis: neįgaliaisiais, vaikų dienos centrų lankytojais, vaikais, turinčiais specialiuosius poreikius, moterimis iš socialinės rizikos šeimų, senjorais ir mokyklų bei ugdymo įstaigų vaikais. Šioms lankytojų grupėms buvo taikomos įvairios darbo formos: rengiamos kūrybinės dirbtuvės, šių grupių lankytojų parodos, literatūriniai skaitymai, ekskursijos bei kitos edukacijos.

Trūkumai ir problemos.

- Tiek centrinės bibliotekos, tiek ir Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus patalpos per ankštos daugelio modernių bibliotekos veiklų organizavimui.
- Dažnai bibliotekos salėje nesutelpa visi norintys renginių lankytojai, atskirais atvejais dėl vietos stokos bibliotekos renginius tenka perkelti į kitas patalpas.
- Fondų apsaugos problemos, ypač bibliotekos padaliniuose, išlieka labai aktualios. Iš skolininkų išreikalauti turimus spaudinius jokių veiksmingų priemonių nėra. Dažnai belieka vienintelis būdas fondo nuostolių padengimui – negrąžintas knygas pakeisti bibliotekos skaitytojų dovanotomis arba jas nurašyti.
- Vis daugiau problemų kelia į miesto bibliotekas užsukantys benamiai, apsvaigę asmenys, nakvynės namų gyventojai – nepavykus susitarti, kartais tenka kviesti ir policiją.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant darbą.

- Ir toliau ieškoti būdų, kaip pritraukti į miesto bibliotekas daugiau skaitytojų, išlaikyti esamų lankytojų skaičių.
- Gausinti socialinių partneryščių tinklą, toliau sėkmingai plėtoti bibliotekos viešąją kultūrinę veiklą, dalyvauti bendruose miesto renginiuose.
- Įgyvendinti 2019 metams parengtus viešosios veiklos projektus, aktyviai dalyvauti projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklose.
- Ieškoti galimybių pagrindinių bibliotekos patalpų išplėtimui.

Ataskaitą parengė direktoriaus pavaduotoja Lina Kamorūnaitė